

Sed cur hac die pentecostes potius q̄ al-
tera datus est sp̄s sanctus? Ut scz eius ignea
ler noua tunc daretur quando uetus dona-
ta est. **O**ctaua questio. **C**ur p̄cessit re-
pentinus ac uehemens sonitus? Qm̄ solz
hoc sp̄s bonus facere ad humiliationem.
Balignus ex opposito blanditur ad arro-
gantia. **N**ona questio. **C**ur cū aplis
z discipulis cohabitabant mlieres. cum a
sanctis p̄ribus postmodū cohabitatio ta-
lis culpata phitags est? Dentur nūctles in
gr̄a cōfirmati. cōcedet z hmoi cohabitatio.
Sed hec rara auis est in terris. **X**. q̄o.
Letex quō dicit sp̄s sanctus docuisset
sc̄ipulos oēm ueritatē. cū hoc sit appriatus
filiū. cū p̄reca mltas ueritates philosophā-
tium nescisse uideat. ut geometriam astro-
nomiam? Rūdent doctores q̄ scriptura sa-
cra p̄ antonomasiā dicit oīs ueritas. In q̄
sup̄ba cōfunditur nōnullorū garrulitas.
Endecima questio. **S**olicitat alios
inquisitio de sp̄s sancto. Quorū qualibz moīs
mittitur q̄ uillabit. z quō p̄cedit a p̄re et fi-
lio. z hic de sc̄ismate grecoz plurima. Quō
remissiones peccatoz facit sp̄s sanctus. Et si
detur plenitudo p̄tatis ecclesiastice sine spi-
ritu sancto gratificante seu sine gratia gratum
faciēte. qm̄ hic gradis laqus hereticoz ut
uidentur in hoc cōcilio. **D**uodecima q̄o.
Rursus q̄ z q̄les sunt irremissibiles i spi-
ritu sancto blasphemie. z de distinctōe donoꝝ
iter sea p̄tibus b̄titudibz fructibz. xij. q̄o.
Ite p̄ q̄ signa cognoscit aduētus sp̄s sancti
cū in mētē. Quibz insup̄ argumentis seu
regulis p̄bant sp̄s si ex deo sunt. **X**iii. q̄o.
Deniqz si q̄s posset sc̄ire certitudinalit̄
de se ut altero q̄ h̄at sp̄s sanctū cū uideam?
hereticos p̄mptos ad moriēdū plus aliq̄n
q̄ fides catholicos z uñ p̄cedit hoc. **U**-
det enī q̄nqz in ip̄is hereticis gaudium ad
mortē. sed auidū efferū plenū desperatiōis
z interne cōsolatiōis uacūū. In ip̄is uo ca-
tholicis martiribz gaudiū est charitate cō-
ditū. humile. patēs benignū. plenū speat̄
qz fiducia. interi? suauiter consolante.
Talia magis z magis occurrebāt specu-
latiue tractādā. sed aliud tps z aliū locū ex-
postulāt. **I**pa tetigisse satis fuerit. **F**ini-
amus tādē in orōe z aduētū sp̄s sancti in nos
depcātes dicam? eidē. **U**eni sc̄tē sp̄s. qm̄
in die bona uenim? ad te. reple tuoz corda
fidelū. z tui amoris in eis ignē accēde. qm̄
ignē misit dñs in terrā z uoluit uehemēter

accēdi. ut celestibz desiderijs accēsi. fontem
uite sitiamus z ad ip̄m ueniam? p̄stare eo
qui est benedictus in secula. Amen.

Qm̄ dies pentecostes dies est iubileus
gratie remissionis z indulgētie. rōabiliter
indulgētiās nūciari solitas denuncio.

Explicit sermo factus corā cōcilio con-
stantiē. p̄ dñm Cācellariū pisicū. In die
sc̄to p̄te. vij. Julij. Anno dñi. M. cccc. xvi

Incipit tractatus

pauis z valde notabilis eiusdēz magistri
Joh. de gerson de p̄ntibz dñi Iesu uerbis

Uenite ad me oēs qui laboratis
z onerati estis z reliqua
Salutare nobis est fr̄es cha-
rissimi cū omni ueneratione
p̄dicare cū nulla tñ possimus
rōne p̄prehēdere magnū hoc pietatis sacra-
mentū qd̄ manifestū ē in carne z apparuit
in mūdo q̄ uicē ih̄s xp̄us uenit in hūc mū-
dū p̄ctōres saluos facere z q̄rere qd̄ pierat.
Uenit aut̄ non qualis erat a principio cre-
ator z inder omniūz seculoꝝ. sed q̄lis nob̄
cōgruebat. sicut speciosus forma p̄ filiis
hoim. ita copiosus z diues in mia. sup̄ om-
nes qui inuocant illum. Uenit tanq̄ sal-
uator. p̄ p̄ditis. redēptor. p̄ captiuis. rex. p̄
militibz. dñs. p̄ seruis. diues. p̄ paup̄ibz. me-
dicus. p̄ egrotis. ubi sicut nullū ab infirmi-
tate liberū inuenit. ita p̄ saluatiōe oīm ad-
uenit. Uenit flos floꝝ dup̄ moꝝ. uenie ue-
na. fons pietatis z gratie. patēs domui Ja-
cob. in absolutiōem p̄ctōꝝ z menstruate.
Uenit tanq̄ doctor bon. magister pi. p̄d-
cator ueritatis z mic. mitis z humilis cor-
de. Uenit de solio maiestatis de sinu dī pa-
tris. z qd̄ ibi hauserat de fonte pietatis / h̄
eructauit nobis. **E**t qd̄ hoc eē potuit nū-
si charitas? **I**pa est q̄ sola cōmouit viscera
mie dei nosti / q̄ mitteret nob̄ liberatorem
z p̄pugnatorē qui liberaret nos de seruitu-
te diaboli q̄ opp̄ssi eram? Testat h̄ apl̄us
ubi ait. **P**ropter nimia charitatē suā q̄ dī
lexit nos / deus pater fillū suū misit. **I**te z p̄-
prio filio suo nō pep̄cit. **H**ac charitate sua
uigēte dei fili? uenit de celo. hac uigēte su-
sp̄edi se p̄misit in ligno. **H**ac uigēte descen-
dit ut suos educeret q̄ captiui tenebantur i
inferno. **H**anc ip̄se et uerbo docuit. et
exēplo cōfirmavit. et p̄riū sanguinis effusi-
one signit. **H**ac significauit z loco. **U**erbo

De verbis domini

docuit cū dixit Diligite inimicos vros etc. Exemplo confirmavit. cū in cruce pedes p suis etiam crucifixoribus oravit. Pr inq̄ens ignosce illis qz nesciūt qd faciūt. Sanguinis effusione confirmavit eā. qz posuit aiaz suā p ouibz suis. et p suo grege pius pastor mori dignat⁹ est. Designavit eā z loco cuz diceret. Venite ad me oēs q̄ laboratis z onerati estis. Loc⁹ ḡ caritatis ip̄e ē. **S**z discerne. vtrū sue hoc est diuine an nre. Si dicam⁹ sue. nulli hoc dubiū est. In ip̄o eni habitat ois plenitudo diuinitatis corpalr. Si diuinitatis. z caritatis. Hāc de⁹ charitas est. Si dicam⁹ nre. constat qz caritatis nre loc⁹ ip̄e est. Quis eni mag⁹ primus est saucio aut q̄s mag⁹ diligi meret ab ip̄o q̄s amaritan⁹ q̄ curauit eum vino z oleo. Ad eūdē ḡ locū q̄ si ad idē centū cōcurrat ex oī pte diuina caritas z hūana. vt recte sit ip̄e mediator dei z hoim. hō ip̄s ihs. **Q**d e⁹ legatē designat cōueniē ille dñi z moysi in summitate mōtis synai. cū legif dñm i mōtē descendisse. et moysen ascendisse ad eum. Quid p mōtē istū. nisi hō ille significat asumptus a s̄bo in vnitāte p̄sone. **S**z dñs sup̄ a mōtē descendit. qz vt hoies assumet q̄ si a sūmo celi fastigio diuina se dignatio inclinavit. Moyses aut electus dñi ascendit qz ois electorū deuotio ad redemptores nostrū se subleuat. vt ad intuitū dei p̄ingat. **I**llud quoqz qd de Hester regina legif huic snie opitulari videt. Rogatura hester p pplo suo accedit ad regē sedētē i throno. Videt glām ei⁹ z corrūit. sed eleuat z osculat virgā aureā. qm ille tenebat manu. Rex sedēs in throno est de⁹ p̄. cūct⁹ iudiciaria p̄tate p̄sides. Regina eccliam sc̄tām designat. que p filiis suis oibz vicz fidelibz deū p̄m̄ interpellat. Sed glām regis vidēs regina corrūit. qz maiestate diuinitatis cōsiderans eccliam expauescit. Eamqz rex eleuat z virgā aureā ad ip̄am extēdit. qz vt eccliam suā oī potens de⁹ ad cōtemplatiōem diuinitatis sue exalter. necesse est vt pauidā pri⁹ p amorem incarnatiōis filij sui corroboret. **Q**d aut p virgā hūanitas xpi designet habem⁹ in psalmo sic. Virgā virtutis tue etc. Ac si a pte dicat. Hūanitatē tuā o xpe q̄ es virt⁹ p̄ris. nasci faciet domin⁹ ex iudaico pplo. Que virgā hū aurea d̄r. qz xpi humanitas splendore sapie singularis/rutilare credit. Rex ḡ virgā manu tenet sed eā regina osculatur. qz humanitatē quā deus p̄ sibi in

p̄sona filij vniens q̄si manu strinxit. hāc eccliam fidelium cōfessionis sue labijs dulciter tangit. **A**d hunc igitur locū charitatis hoc est ad seip̄am. charitas ip̄a nos vocat vt in charitate radicati z fundati/charitatem teneamus/ z charitatem diligamus. Dicit ḡ. Venite ad me omnes q̄ laboratis. **V**ox ista est vocantis. inuitantis. suadentis. hortantis. rogantis. z hoc totū p nostra salute. Cū eni bonorū nostrorū nō egeat vult tū suā nobis demonstrare charitatem z beatitudinē cōicare. Inde est qz nos vocat ad regnū. inuitat ad conuiuīū. qd electis oibz parū est ab origine mūdi. Vocat elōgatos inuitat ieiunos. suadet volentibus. iubet nolentibus. hortatur lassos. cogit m̄uitos. omnibz ergo in cōmune dicit. Venite ad me omnes etc. **Q**d ḡ stupenda pietas. q̄s mira dei dignatio. Quem rogare debui⁹ vt nos recipere dignaretur. ab ip̄o rogamur vt ad eum venire dignemur. Qua in re qd aliud q̄s prima illa gratia quam null⁹ hominū pmereri potest/ cōmēdatur. **P**rimā gratiam dico. que p̄fidos z non credentes redyct ad fidem. p̄uersos z male viuentes conuertit ad religionem. p̄fesos z negligētes/ accendit ad deuotiōem. **I**psa est gratuitum beneficiū dei p̄fluens ex illa ineffabili benignitate domini Jesu. et ex intimis visceribus charitatis eius. **I**psa est cui nulla scelera horrida. nulla peccata magna. nulla cōsuetudinū vincula dura. nulla difficultatū claustra inuia sunt. **I**psa nos preuenit vt bonū velimus. **I**psa subsequit vt possimus. **I**psa stantes roborat ne cadāt. **I**psa curretes expedit vt alacrius currāt. **I**psa iacētes cōpellit vt surgant de lacu miserie et de luto fecis. **I**psa quadrimum mortuum non solum resuscitat. sed eius etiam sorores id est anime affectus concitat. vt pro fratre resuscitando intercedant. **I**psam nulla voluntas. nullum meritum. deuotio n̄lla precedit. sed sponte venit. in debita venit ac per hoc totum hominem iure vendicat sibi. **O**portet namqz vt accepto dei beneficio tam gratuito et tam magno/ vt totū hominem in non aurit. z quasi alterando ip̄sū mutauerit. **E** pro quod erat in id quod ante non erat. hoc est de iniusto iniustū. de non sancto in sanctum. de peccatore in innocentem. totum et ex toto se homo ad gratias repēdēdas p̄uertat z neqz ḡsne di in ḡtus p̄māeat. **D**ratū at veraciter existere ē ad

bona agēda se incessanter exercere. **V**in^o enim gratus esse cōvincitur. quis quis mā/
Sed si oīs nra gratiā actio. dei est de
 datis bñficijs laudatio. de dādis adhuc si/
 ue i hac vita siue in futura q̄ mihi erit spes
 et fiducia? Quibz deniqz meritis conq̄ram
 de malo custodiā. in bono cōstātiā. finē bo/
 nū z vitā eternā. Neqz enī dabunt immeri/
 to sed vñ iam mereri ea possim non video.
 Sed scio qd faciā. Accepto fm pphaz spū
 grē z p̄cum. grē vt bona inchoē. p̄cū vt assi/
 duis deo p̄cibz inchoata cōmendē. exinde
 iam ordiar facere mihi amicos p̄cibz inde/
 fessis q̄m recipiāt in eterna tabernacula.
 Quid enī si siue alienis siue p̄p̄ijs meritis
 adipiscar dūmō adipiscar regnū celoz?
 Surgā p̄inde z circuibō ciuitatē. queram
 sicubi inueniā viz iustū z sc̄m/bonīs pol/
 lētum moribz placētē deo sc̄m dilectum.
 Ip̄ius me orōibz cōmendabo. vt qd nris
 meritis nō valeo / eius assequar p̄ocinio
 Querā debinc in milibz aiāz sc̄tāz si vspi/
 am inuenire potuero sp̄sām dñi mei. a nī
 cā regis eterni. Ip̄i me potissimū cōmēda/
 bo ip̄i adherebo / s; z obsequar adolescētū/
 lis ei? vt indignitas mea q̄ p se iuste despi/
 citur. illaz q̄ sp̄sōe familiares sunt/meritis
 puebat. **E**grediar autē adhuc z contue/
 bor celestē illā curiā. cōuētos illos sc̄ssios
 q̄ assistūt dñatori vniuerseterrez hinc qdē
 letant illi brōz spiritūū ordines. illinc ve/
 ro gaudēt aie sc̄tōz q̄ ip̄i vestigia sunt secu/
 ti q̄s in septe ḡdibz sacrosctā distinguit ec/
 clesia. Clamabo ita ad eos p diē z noctem
 orabo p me z p amicis meis postulās vt i/
 tercessiōes sc̄tāz oim celestūū virtutū z sc̄tō/
 rū p̄iarchaz z cetera vbiqz sentiam. In /
 uocabo nihilomi? singlōs q̄sqz sc̄tōz sp̄ea/
 lit. qz mihi z noticia maior z mēoria cre/
 brior z intercessio assuetior ē. nā sic de clari/
 tatez glā/ita de pietate. mīa z charitate oim
 mi cōstat. vt puto q̄ etiā gaudēt sup vno pec/
 catore p̄niā agēte. **E**cce autē sup omnē
 glām sc̄tōz sup omnes choros angloz ex/
 altatā casidero sc̄tām dei genitricem **M**a/
 riam pditōz repatricē. exulū reducē. m̄rēm
 et dñam oim yp̄ianoz. Hec est illa glorio/
 sa z felic maria. que in ip̄o sacratissimo s̄a/
 cte trinitatis triclino assistit. pata votz po/
 scentiū. tanto potētior ad interuētiōez.
 q̄sto p̄ntior ad intuentū ip̄m fontem mie.
 Ad hanc igit medullitus cōfugiam. ad ip̄

sam tota virtute clamabo ad ip̄am suspirā
 bo gemens z flens in hac lacrimarū vālle.
 sciens qz potēs est z efficac apud dñatorē
 celi et terre. et si locuta fuerit p me verbum
 nihil est qd possit ei denegare dilectissimū
 filius eius. **L**icet adhuc mentis oculos
 attollere. ac de p̄fundo laci et deluto fecis.
 qualitercūqz aciem dirigere in illud incō/
 p̄hensibile diuine claritatis archanū. et cō/
 siderare diligēter vtrum nē etiā ibi sit/imo
 ne vel ibi desit qui p me intercedere possit.
 Tres illic cōtueor in vna deitate p̄onas i
 diuisas in essentia. indifferentes in poten/
 tia. pares in virtute. equales in benignita/
 te. Et cū p̄sonarū nulla sit posterior alia. nll
 la inferior aut indignior. duas tamē ex eis
 filiū vicz et sp̄m sc̄m agnosco intercedere p
 me miro et ineffabili mō. ad deū p̄rēm om/
 nipotentē. **U**n z vterqz aduocati nomē ob/
 tinuit. restante ip̄a veritate et dicēte despi/
 ritu sancto Rogabo patrē meū z aliū para/
 clitū dabit vobis sp̄m veritatis. Et item a/
 lio loco dicit scriptura de filio. Aduocatus
 habemus apud p̄rēm Iesum xpm iustum
Quō autem idem filius intercedat p no/
 bis. sic asserit ap̄lus. Xpus iesus qui est ad
 dexteram patris. qui etiam interpellat pro
 nobis. Iustū enī est. vt medicus p egrotis
 aduocatus p derelictis. frater p fratribz. ca/
 put p mēbris. pontifex p p̄plo suo interpel/
 let. **V**enite ad me oēs zc. Ip̄m vero ad pa/
 trem p nobis interpellare est. cicatrices et
 quale genus mortis sustinuit p nobis pa/
 trono vultu quasi cōmemorādo incessabi/
 liter demonstrare. **Q**uō itē sp̄s oret pro
 nobis sic dicit ap̄ls. Similiter autē z spi/
 ritus adiuuat infirmitates nostras. **N**ā qd
 oremus sicut oportet nescimus. sed ip̄e spi/
 ritus postulat p nobis gemitibus inenar/
 rabilibus. Et alibi. Sp̄s sanctus deū po/
 stulat p sc̄tis. Ip̄m vero p nob postulare z
 ineffabiliter gemere est. postulationes z ge/
 mitus nostros quos ip̄o inspirante fundi/
 mus. deo patri et filio ac sibi ineffabiliter
 acceptabiles reddere. **E**cce me orat om
 nis ecclesia sanctorz. p me orant oēs chozi
 angloz. pro me intercedit p̄ssima virgo
 maria mundi salus et dñā. pro me interpel/
 lat vnigenitus dei filius. pro me postulat
 spiritus sanctus. et sol^o pater poterit aduer/
 sum me claudere viscera misericordie sue.
 Absit. Eius quippe natura bonitas. eius
 opus misericordia ē. ei^o naturale z p̄p̄ium.

De verbis domini

est misereri sp̄ z p̄cere. Ip̄ius deniq; vox est illa ad moy sen. Clamabunt in q̄t ad me. et ego exaudia eos. qz misericors sum. Certe cū tales ac tātos hēam p̄onos z aduoca / tos intercessores z aduotores. quē timebo? **Hōne dign⁹** ero vel potius / nōne ip̄i digni erūt vt p̄ eos z p̄pter eos obtineā quācunq; petiero grām. et grām p̄ grā. Sup̄na etenī pietas q̄ primā grām dedit. i. bonū velle. dabit z pficere p̄ bona volūtate. i. grām p̄ grā scōam p̄ primā. addat z p̄seuerantiā. i. grāz tertiā p̄ scōa. et ita mīa eius subseq̄tur me oib; dieb; vite mee. Ad extremū p̄o gratiā et glām dabit dñs grām boni finis. glām eterne b̄titudinis. **Ubi** notandū q̄ p̄na q̄libz bōa opatio n̄ra. t̄reḡatoria ē p̄terito rū / et meritoria futuroz. dei donoꝝ futuro rū in q̄m tā in p̄nti q̄s in futura vita. Qd̄ satis expr̄imere videt̄ psalmi. lxxix. titul⁹ qui i scribit̄ psalm⁹ dauid in rememoratiōe q̄ saluum fecit eū dñs. **Psalm⁹** bonā opatio nē significat. q̄ opatio fieri d̄r i remēoratiōe q̄ saluū eū fecit dñs. i. in ḡnariū actione. In cuius tamē psalmi sine scriptum est. **Ad iutor me⁹** et liberator me⁹ es tu. adiutor videlicet ad ḡtiā. liberator a corruptōe ad gloriāz capescēdā. Sicut ergo pctm̄ aliq̄d / pena est pcti p̄cedēt̄ / et causa subsequēt̄ / ita eregiōe virtū ē donū virtutis p̄cedentis / z causa subsequēt̄. z nihilomin⁹ vtriusq; tā virtutis videlicet q̄s pcti retributio māet in eternū. Ecce q̄b; meritis z q̄bus modis obtinere possū regnū celoꝝ. **S**z obsister forassis antiq; ille aduersari⁹. z calūniabit in iustū eēt alienis p̄cib; et nō p̄p̄is operib; q̄s saluetur. Ad verbū istud fateor expa / uescerē. nisi magna mea merita recognosce rem. Habeo autem duo merita magna z valida et merito p̄ his ingrediar in locum tabernaculi admirabilis vsq; ad domum dei. **E**t p̄mū q̄dem ē dñi mei passio. Scdm̄ p̄o me⁹. z ip̄i opatio. etiā si minimū quid opat⁹ fuero. Etiā si vel vnum in fine vite gemitū edidero Quacūq; inquit hora pctōz ingemuerit salu⁹ erit. Primū op⁹ operat⁹ ē dñs me⁹ p̄ me z sine me. z qz merito ei⁹ ipse non eguit / mibi dedit. Scdm̄ opus operat⁹ mecū z i me et ei⁹ meritū mibi totū dat. ac p̄ eo et p̄mū dabit. Atq; ita verū ē q̄ electi deo dicūt. Om̄ia em̄ opa n̄ra opatus es nobis. Primū meritū ianuā mibi regni celestis referat. secūdū in beatitudine sedē collocat. **D**e primo scriptum est. Occisus

es et redemisti nos deo in sanguine tuo / et fecisti nos deo nostro regnum z sacerdotes et regnabunt sup̄ terrā / terrā vtiq; viuētū. Item xp̄us p̄ peccatis nostris mortuus ē. iustus p̄ iniustis. vt nos offerret deo. Et magister Petrus in sententijs. **Hō** potuit patefieri regni aditus. z fieri salus. nisi per mortē vnigeniti cuius tanta fuit hūilitas et patiētia. vt merito eius paterit in eum credentib; regni aditus. **D**escō scrip / tum est. Unusquisq; p̄p̄iam mercedē accipiet fm̄ suū laborē Et alibi. **D**is mīa locū vnicuiq; tribuet fm̄ meritū opm̄ suozum z fm̄ intellectū pegrinatiōis eius. **Bñ** autēz dicit fm̄ intellectū pegrinatiōis eius. qz se cundū q̄ magis aut minus se hic pegrinū quisq; esse intelligit. et iuxta intellectū / vram patriā inq̄rit. fm̄ hoc magis aut min⁹ in regno claritatis hēbit. **Atq;** qui vel vltimus erit in regno (vtpote q̄ illud sibi p̄ q̄ s̄terit vno solo gemitu vel vno aque frigide potu) scimus q̄ tantā glām hēbit q̄stā nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hōis ascēdit. **Q**uid autē putas illi erit. q̄ a primo mane in vinea domini laborans sustinuit pond⁹ diei z estus z in celo reposuit sudores suos. **H**oc iestimabile ē. **Cū** ergo mibi merita ad regni aptiōnē. suppetant ad sedis collocationem. q̄d est iam vñ despare hēam p̄sertim cū ad thronū glorie tātis intercessorib; q̄stos supra memo / raui fultus accedā. **H**oc in me fr̄es exproce cuiuslibet electi z dilecti deo. nō p̄sumptuosa arrogantia. sed pia z humili confidētia transfigurauī. que me indicta sequātur ignorans. sed de diuina mīa non desperās. **N**on enim his puenitur me diffinīo q̄d quidem solus nouit deus. sed modū p̄scribo quo puenire debeat ois dei elect⁹. **H**ec ex his silia diabolo temptanti z peccatum sue diffidentie vel desp̄atiōis ingerere volēti soleo respondere. ne quando p̄ualeat inimicus meus super me. **A**t si quando me cogitatio in conspectu diuine maiestatis rapuerit ibi certe longe aliter procedo. quia tunc me puluerem cineremq; esse recognosco. **T**unc me peccatorem miserrimum et supplicio dignissimam p̄fiteor et cum omni reuerentia veniam dep̄co. **T**unc quasi super terrā sto et alas submitto quas in altercatioe diaboli quasi in celo volans extensas teneo. vt semp z coram diabolo erectus inueniar. et humilis coram deo.

Fratres autem ad exponenda verba dominica reuertamur. Uenite inquit ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos etc. Quid dulcius nobis hac uocem dñi uocantis et inuitantis nos fratres charissimi. Uideamus igitur fratres uocaciones nras sequamur uocante. ut mereamur eum qui nos uocauit in regno suo uidere. Sed quid agimus? Nunquid uocacionum modos premitimus? minime. Nam ualiditas non modicum afferunt. si sciuntur. **S**unt uero tres modi. quibus a dño uocamur. et ad dñm uocamur. Affliccio. monitio. inspiratio. **L**o monitio fit extrinsecus. inspiratio autem intrinsecus. affliccio uero utrobique. Affliccio tamen alia fit in rebus alia in corpore alia in mente. Affliccio in rebus est paupertas. affliccio in corpore infirmitas. Affliccio in mente pueritas. **H**unc de singulis uideamus. Sunt nempe nonnulli qui in hoc mundo nihil diuitiarum habent. Sunt qui hoc ipsum quod habent ampliare uolunt et non ualent. Duris utriusque laboribus ardentem insistent. omnino studio adquirendis rebus insistent. et uim callo labore deficiunt. Nihil in mundo propter prosperitates et glorias querunt. et nihil in mundo propter aduersitates et molestias inueniunt. Cumque negociantur et deficiant. conentur surgere et semper cadant. tanto facilius quousque ad dñm conuertunt. quanto in rebus mundi nunquam prosperantur. **S**unt alii qui repentina infirmitate correpti uel longa egritudine pressi. eo celeriter ad sanitatem cordis redeunt. quo de sanitate corporis desperati sunt. Bene uale namque est omnibus ut cum infirmari ceperint. tunc sanari esse uel fuisse uelint. et tunc deum inuocare incipiunt quem prius audire uolebant etiam uocantem. Hinc per psalmum dicitur. Multiplicare sunt infirmitates eorum postea accelerauerunt. **H**os ad bonum sua paupertas. illos sua producit infirmitas. qui si pauperes et infirmi non fuissent. in malo suo fortassis semper durarent. Quos apte puer ille egypti significat. qui cum ex amalechitis ciuitate dauid de predantibus uenerat. sed eisdem cum predantibus eger in uia remansit. et per triduum nihil omnino cibi uel potus gustauerat. Quod dauid repperit et cibum et potum tribuit et eius ducatu hostes interfecit. Amalechite ciuitate dauid destruxit. quia de seclibus amatorum in agmine dei in semetipsis per praua opera polluit. Cum preda reuertitur quia

do etiam in mala sua operatione prosperat. Puer egyptius eger in uia remanet cum peccator aliquis a seculi felicitatibus multumoda aduersitate repellitur. Tribus diebus puer ille incubatus remansit. Per tres dies significari uidentur tres prosperitates species. quas amatores mundi ad cumulum damnationis sue plerumque sortiuntur. dignitas. scilicet nobilitas. et diuitie. Puer ergo ieiunus remanet. cum peccator dignitatem. nobilitatem. et diuitias. quibus delectari possit non habet. Quod dauid repperit. cibumque ac potum reficit. quia homo peccator ex ipso misericorditer ad se trahitur. ei que suaues delicias impernitur. Eum uero dauid exercituum sui ducem constituit. quod non nunquam contingit homo qui pauper in seculo fuerat. locum regiminis inter religiosos accipiat. Qui eos etiam quibus despectus fuerat interficit cum gladio uerbi dei certo. lubricos quosque et carnales quibus in mundo equari non potuit. a praua sua operatione uerbis et exemplis occidit. **S**ic nimirum omnipotens deus frequenter et quasi ex consuetudine pietatis sue. in uita mundi eligit ut confundat sapientes. et infirma mundi eligit. ut confundat fortia. et ignobilia et contempnibilia eligit et ea que non sunt. ut ea que sunt destruat. **H**inc in parabola ueritas dicitur. Eri cito in plateas rivos ciuitatis. et pauperes ac debiles. cecos et claudos compelle intrate. **Q**ui autem sunt pauperes et debiles iam satis dictum est. Uideamus modo qui sunt ceci et claudi. **C**eci et claudi uidentur mihi pertinere ad tertiam afflictionis speciem. quam supra distinguendo nominauimus per ueritatem. **Q**uare autem duplici signatur nomine. Puto propter duo genera hominum secularium uel licet et claustraliu. Ceci sunt qui lumen ueritatis non uident. nec uidere appetunt. Claudi sunt et non ceci qui lumen ueritatis quidem uident. sed corruptionis sue pondere contracti. rectos in operatione gressus figere non ualent. **P**er cecos seculares accipe. qui oculo rationis carentes et suam sensualitatem sequentes. nesciunt neque intellexerunt in tenebris ambulat. et nolunt intelligere ut bene agant. **P**er claudos claustrales intellige. qui assidua lectione et iugum meditatione edocti uidentur. discernunt inter bonum et malum. inter sem et per. et tamen captiui ducuntur in legem per ac per hoc claudicant in uisum domini. **Q**uod autem hos uicillos ad deum sua trahit pueritas? Quid uero est pueritas? **E**t nunc quid pueri

B

ps

De verbis domini. Beinte

tas ē afflictio? Si eunter accipite. Peruer-
sitas i hoc loco ē mala p̄cia. Hāc puerfita-
tem afflictionē eē nullus ignorat. nisi q̄ sti-
mulo a mordētis p̄gētis r̄ tūmētis cō-
scie nō sērit. Quid itaq̄ tā ad aratū trahē-
dū r̄ i tro n̄ aspiciēdū q̄s p̄gēs p̄cie stūm?
v̄get: durū est p̄tra hūc stimulū calcitrare.
Nūq̄s pacē r̄ salutē habet, q̄ recalcitrat s̄z
cōtundit r̄ p̄fundit. p̄cutit r̄ affligit. donec
adhēscat. Cōsciaz seq̄re. si vis saluus esse.
Qui sequit̄ eā. nec errare poterit nec time-
re. Qui nō sequit̄ ipse sibi testionū reddit
q̄ d̄natus sit. Conscientia em̄ sua iudica-
bit euz in noni ssimo die. Inspiciamus tū
per exempla si placet. qualiter ad conuersi-
onem ducat quēq̄s mala cōscientia. Con-
tingit plerūq̄s vt seculariū aliquis mole graua-
tus criminū. qui nunq̄s voluit p̄cis pone-
re modum. sed grauatus est in malicia r̄ sp̄
p̄uauit in v̄itate sua. tandem aliquan-
do ad cor redeat. r̄ ipsam nimia peruersita-
tem et peruersam nūmētātē scelerū suoz
horre incipiat. Cumq̄s ceperit cogitare
mala que gessit r̄ mala q̄ meruit. q̄s exēcra-
tus sit coram deo. r̄ q̄s damnandus coraz
mundo. q̄s districtus iudex veniat. r̄ q̄s ter-
ribilliter peccatores puniat. Cū hec iquaz
r̄ his similia reuolueret et replicare sibi ce-
perit in corde suo/ quanta putas v̄ndaruz
flumina sup̄ cōscientie nauē tunc irruant?
Quidni cōquasset r̄ cūfringat. p̄cellis salu-
briter farentibz nauis illa. r̄ peat a via sua
pellima r̄ a vita sua neq̄ssima. vt eo recipi-
scat r̄ reuiuiscat meli⁹ quo salubrius perit
Dine pater ad filiū stulte iracūdū. Frater
tuus mortuus erat r̄ reuicit. perierat et in-
uentus ē. Dic ergo talis cū ad cōuersionē
venit et p̄pensius semp̄ fatagit deo serui-
re. quo se meminit nequius cecidisse. sicq̄s
fit vt sua eū p̄uersitas apud deū pmoueat.
dum eū semp̄ acriori p̄nia deplorat. Con-
tingit itē q̄ claustraliū aliq̄s spū pulsatus
inuidie v̄l ire. curiositatis v̄l inepte leticie
seu alterius cuiuslibet vitij. dū resistere ne-
glexerit. r̄ longa dissimulatione assuefact⁹
in vicio. vires auerit inimico. pmittente
deo cadat in culpā luxurie vel alicuius gra-
uiozis. Solet nanq̄s sup̄na districtō p̄cniū
aliquoties punire p̄cō. vt qui in sordibus
ē/ sordescat adhuc. r̄ sit supra modū peccāf
p̄cniū. q̄ diuinū p̄mitus noluit seruare mā-
datū. Qd̄ n̄ r̄ in electis occasio ē correctio-
nis. r̄ in rebbis cumul⁹ d̄natiois. Cū igit

hō q̄ hmōi est. reatū suū videt. nōne angit
r̄ affligit a p̄ria p̄cia quicquid r̄ confusus?
Hōnetandē p̄fusio illa adducet iusticiā. et
afflictio talis alleuiabit p̄ciam. Corriget
equidē maius p̄cniū. qd̄ est pena p̄cedentiū
vinoz. r̄ occasio illi⁹ corriget r̄ leniora vi-
tia q̄ fuerūt cā illius p̄ci. Sic nimirū mi-
rabiler cūcta disponente deo. electis suis
oia cooperant in bonū. nō solū bona. sed r̄
mala q̄ faciūt. qz q̄ stando segnes eē pote-
rāt/ cadere p̄mittit vt feruētes sūt r̄ magis
cecidisse q̄ stitisse p̄dest. cū d̄nū ruine lu-
cibz v̄terioribz recōpensent. **U**ā v̄o scōs
diuinaz vocatōnū mod⁹ est (vt supra dixi-
mus) p̄monitio. quā tripliciter fieri diffini-
mus. Fit em̄ p̄monitō p̄ miracula signoz
p̄ exēpla bonoz. r̄ p̄ v̄ba doctoz. Docto-
res aut̄ in hoc loco accipiunt̄ oēs cuiuscūq̄s
etaz v̄l ordinis a q̄b̄ v̄bū salutis audim⁹.
Per miracula igit̄ vocant̄ q̄ exhibito v̄l
in se vel in alijs visibili miraculo cōuertūt
ad d̄m. In se vt cecus nat⁹. In alijs. vt ni-
codem⁹ q̄ venit ad ihm nocte. Hemo ei in-
quit pōt hec signa facere que tu facis. In se
q̄ppe nullū recipisse signū inuenit. **P**er
exēpla vocant̄. q̄ ad aspectū vel auditū siue
etiā ad memoriā alicuius viri religiosi ex-
his q̄s p̄ns ad huc seculū in carne retinet/
vel futurū iā cūctos corpe suscepit/ aio ac-
cedit atq̄ v̄ntes q̄b̄ illū effulisse meminit
p̄ v̄rbū imitari p̄ponit. **P**er v̄ba docto-
rū vocant̄. q̄ viua voce p̄dicatū edificant̄.
r̄ ad celeste edificū coaptant̄. O q̄s miran-
da r̄ tremēda sup̄ nos est dei dispensatio. i
hoc vocatōnis articulo. Eūuero/ multis
dat̄ v̄bū p̄dicatōis bono suo. multis datur
malo suo. Sic r̄ multis s̄brabit̄ bono suo.
r̄ multis s̄brabit̄ malo suo. **I**llis dat̄ bo-
no suo. q̄ cū gaudio suscipiūt v̄bū. r̄ fructū
afferūt in paciētia. Illis dat̄ malo suo. qui
audiūt volūtatē d̄ni sui. r̄ n̄ curāt facere di-
gna. Illis s̄brabit̄ bono suo. q̄ possēt exan-
de nisi s̄braberef sup̄bire vel fastidiare aut
etiā p̄tēnere. ac p̄ hoc quibus iudiciū incur-
rere. Illis s̄brabit̄ malo suo q̄ v̄l p̄ter sua
v̄l p̄ter aliena p̄cā illd̄ audire nō merent̄.
q̄ si audirēt a sua fortassis p̄mitate corri-
gerēt. **O** q̄s infelices sūt q̄ v̄bū d̄i audire n̄
p̄nt. o q̄s infeliciores q̄ etiam nolūt. o q̄s in-
felicissimi q̄ r̄oderūt. De pris septū est im-
pediment⁹ mundi fecerunt eos miseros.
De scōis. popul⁹ em̄ ad iracūdiā p̄uocāis
est. r̄ filij mēdaces. filij nolentes audire le-

gem dei. De tertijs. Insuper et maligni oderunt sapientiam. Ecce iterum. Desperistis omne consilium meum. **P**rimi indicabuntur ut negligentes serui. scilicet. ut stumaces domestici. tertij. ut contemnentes inimici. **P**rimis quilibet homo loqui potest absque scrupulo. Secundis nullus ex facili debet nisi qui vel propter amicitiam aut affinitatem aut aliquid huiusmodi. se ab eis exaudiri presumit. Si enim me non exaudiri considero reus ero si margaritas ante porcos sparsero. Tertij qui verbum dei subtrahit. male non facit. quia ex hoc saluti eorum prodest. quia etsi ex toto efficere non valet. tamen hoc ipsum quasi salus quod ex non audito verbo ac per hoc non contempto minus datur naturam. Hinc est quod quando cum iudeis nos loqui contingerit. confusione magis eorum quam perversio ni disputando operam damus. quia de perversione eorum quodammodo desperamus. Et de his hactenus. **T**ertius autem diuinarum vocatum modus est inspiratio. quam multis modis fieri constat. Fit namque timore. amore. pudore. propitiatione. deuotione. intelligentia. sapientia. datione. redditione. augmentatione. et assumptione cuiuslibet gratie. Que quoniam ad aliam peruenit singillatim euoluere suspensamus. Hoc solum monemus. quod hec sola vocatio per se sufficit ad puerendum hominum ceterarum nulla sine ista aliquid vix. Fremat motus. premar corpus. tumultus. et scia. coruscet miracula appareant exempla. addantur et doctorum verba. magis per hec blasphemie. murmuraciones contemptus. et irrisiones. detractiones. et persecuciones. que gratie aut virtutes suscitabuntur. His itaque de vocatum modis tamquam per excessum iudicis ad propositum redeamus. Venite inquit dominus ad me etc. Cogitanti mihi quid sibi dominus voluerit in hoc verbo venire. Occurrit sententia beati Hieronimi in sermone super cantica canticorum. lxx. ca. sic dicentis. Ostende mihi faciem tuam. Ad quod dicitur: ut mihi videri se magis ostendere vult. Ita est. videri vult. non videre. Quid enim ille non videt? Ita fratres. prius ita mihi videri. Et in hoc loco quod ipse potest venire velle ad nos quod nos ad eum insinuet utrumque tamen necessarium est ad eternam salutem. sed suum venire non potest. necedere. nemo sane mentis ignorat. Est enim suum nisi causa. sicut et fit nisi causa. Et tamen nisi ipse venerit ad nos. nos nunquam veniemus ad eum. **S**ed quod dicimus. Quomodo venit qui ubique est. Quomodo venire potest qui nusquam deest. Quomodo etiam veniemus ad eum qui immobiliter et immutabiliter est supra omnia. et infra omnia. in/tra omnia. et extra omnia. Utrumque mirabile est scilicet

quod venit ipse ad nos. et quod nos venimus ad ipsum. Sed videamus quomodo fiat quod fieri omnimodis constat. Et primo de aduentu ipsius ad nos. **A**duentus ipsius quadrupertitus est. Aduentus incarnationis. aduentus dispensationis. aduentus aduocationis. aduentus vltime retributionis. Primus in plenitudine temporis. secundus in cordibus electorum. tertius in cuiuslibet hominis morte. quartus in nouissimo die. **D**e eo quod secundo loco posuimus aduentum scilicet dispensationis/nunc agere intendimus ceteris omissis. Venit itaque dominus ad nos vel in nos/dispensatiue. cuius mentes nostras illuminat accedit et replet sui amoris igne. Tunc vero est in nos venisse dicimus cum interiori solito sancti desiderij feruore in corde sentimus. Et quanto feruentiores sumus tanto eum presentiori credimus. **V**enit cum mentis aspirat et vocem eius audis sed non scis unde veniat aut quo vadat. Vocem audis quia gratiam sentis. sed nescis unde veniat. quia non discernis vtrum de iudicio severitatis an de propitiatoris bonitatis gratia procedat. Nescis quoque quo vadat quia non intelligis ad quem finem tendat. Si autem pro eo quod scire te putas quod vadat. quia sentis quod in cor tuum vadat/prentiosius querere insistas et vnde veniat. Sane me aliud respondere posse non profiteor. nisi quod de eo cordis loco ubi non sentis procedit ad eum cordis locus ubi sentias. Non enim de exterioribus cuiusque loci sed de interioribus aie successibus qui spiritualiter oriens egreditur. sed in immutabilis in se manens ab interiori cordis ad experientiam eius procedit. vel certe de presentia potentie qua ubique est/veniens ad presentiam gratie qua nunc ad eum nunc abest transit. **E**st tamen et aliud quod de aduentu eius sicut et de recessu eius figuratim dici possit. Venit siquidem ad nos duobus modis. et duobus modis recedit. venit cum accedit vel apparet. recedit cum abijt vel euanescit. Quomodo venit vel recedit/de loco ad locum gradatim transit. Quomodo vero apparet vel euanescit/ex impulsu se nostris aspectibus ingerit vel eripit. Euanesce/re autem est. nisi ad nihilum redigi. sed ab aspectu repente subtrahi sicut de domino scriptum est. Et ipse euauit ab oculis eorum. **V**enit itaque dominus ad nos/cum diuino nos exercitio ad virtutes erudit. Apparet nobis/cum intelligentiam sacre scripture quoniam etiam non meditantibus inuehit. sicut uel cum subito lumine mire suauitatis infundit. Euanescit cum nos iopiate in malis aduersarij derelinquit. Cum euanescit motus cadens defluit et sapientiam transferret de loco suo. quia robustus quisque qui

De verbis domini. Venite

monti ppter virtutū altitudinē. ⁊ factō ppter firmitatē opabilis erat. magna ⁊ subita tē/ pratione psterit. Cū recedit paulatim tra alluione psumit qz iufirm⁹ terre ppter de/ iectōne vire opabilis. exigua sz assidua tri/ bulatione frāgī. Veniēs aut siue apparēs subito letificat cor hoīs. ⁊ p mltitudine mi/ serationū suaz implet omne aial bñdictōe ⁊ expectat suis scis monitis/ factis nos re/ spondere debere. **U**nū necesse est frēs caris/ simi vt occurramus obuiā ei. **E**cce audi/ stis qualiter ad nos venit. qualiter nos vo/ cat. qualē mīaz mīa indignis progat. Ecce nūc tps acceptabile. ecce nūc dies salutis ⁊ tps miserendi eius. Scptū qppe est. Be/ nignus est em̄ spūs sapientie. benignus ⁊ suavis ē spūs sc̄tus. spūs tuus o sapiētia q̄ ex ore altissimi. pdisti dissimulās pctā hoīs ppter pñiam ⁊ delens ea ppter penitētiā.

Sed qd? Si benign⁹ est/nūqd in eter/ nū benignus erit? Erat qdē sz nō illis qui audituri sūt. Ite maledicti in ignē eternū. Nā subiecit sc̄ptura. Et nō liberabit maled/ dictū a labijs suis. Quisquis em̄ maledi/ ctū extremū suberit qz benignitatē spūs sc̄ti in pñti tēpsit. deinceps vero p spūritū sapientie. nec p ipam liberabit sapiētia. qz nec passio xpi. nec infusio grē spūs sc̄ti illi vnqz pderit. **Q**ua ppter dilectissimi si vocē eius audieritis nolite obdurare cor/ da vrā. nolite spernere eius monita. nolite negligere tps grē qd presto est. Pefate fra/ tres pensate q̄ multitudinē misericordie p/ rogauit/ quantā iudicij districtionez qnqz exercebit. Qui nūc sinū pietatis penitētis/ bus apit/ tūc ianuā regni celestis ptempro/ ribo in eternū claudit. Qui nūc salubriter clamat. Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ o/ nerati estis ⁊ ego reficiā vos. Tūc terribili ter in tonabit. Ite maledicti in ignē eternū q̄ patius est dyabolo et angelis eius. O qz maledicti sūt q̄ hoc audituri sūt. O qz essēt miserādi si vlla eis deinceps mīa posset im/ pendi Dū igit frēs charissimi tps habem⁹ poccupemus faciē eius in cōfessioe. vt taz horrendū maledictū possimus euadere oc/ curramus obuiā saluatori nrō disponam⁹ ascensionē in corde nrō ascendam⁹ in mō/ tez dñi vt pueniamus ad glīaz regni. Dis/ ficilis qdē ascensus/ sed inestimabilis in p/ uentōne fructus.

Sane qnqz nobis p/ ponit⁹ gradus q̄b veniamus ad ipm. sz in/ quatuor ad ipm venimus. in qnto ⁊ pueni/ emus. Primus gradus aduētus nrī ad ipm

suū est fides. scōs dilectio. tertius obediē/ tia quartus pseuerātia. qntus incorruptio

De primo dicit ipē dñs i euāgelio. Qui venit ad me nō esuriet vnqz. ⁊ q̄ credit i me nō sitiet vnqz. Ite de scōo. Dis q̄ audiuit a patre ⁊ didicit venit ad me hoc est. Dis q̄ diuinā audiuit inspiratōne. venit ad me. i. p dilectōne sequit me Ite de tertio Si quis vult post me venire abneget semetipm idē obediāt pceptis alteri. De q̄rto aut Dñe qd dat mihi pater/ ad me veniet. ⁊ eū q̄ venit ad me vnqz pseuerādo nō eiciā foras. De q̄nto dicit sponse in cantie. Veni de libano veni coronaberis. Primos tres grad⁹ apls breuiter sz eximia snia cōplectit dicens. Fi/ des p dilectōne opat. Reliquos duos p se/ menipam veritas his vbis expm̄it. Qui pseuerauerit vsqz in finē hic saluus erit id ē incorruptōne possidebit.

Dos quinqz gradus sic habem⁹ in libro sapie descriptos. Initiū sapie verissima est discipline cōcu/ piscētia. Cura g discipline dilectio ē. ⁊ di/ lectio custodia legū illi est. custodia aut lei/ gū psumatio incorruptōnis ē. incorruptō aut facit primū deo. Ubi prius subinfert/

Cōcupiscētia itaqz sapie deducit ad regnū ppetuū. **Q**d ē dicere. Fides q̄ ē fūdamē/ tū/ ad pfectionē deducit edificū. Sapia ergo. i. pgnitio v̄tatis/ est edificū siue fa/ brica. cui⁹ initiū. i. fūdamētū ē fides vera. Sic ergo impossibile est fabricā fieri sine fūdamēto. ita sine fide impossibile ē place/ re deo. Que fides recte dicitur cupiscētia disci/ pline. qz fides va/ sp cupiscit scire legē vi/ te et discipline ne forte pessuat. ne forte in/ vacuū curat. ne p spū v̄tatis. spm sequat/ erroris.

Post cupiscētiā discipline/ seq̄ tur dilectio vt disciplinā quā appetis nosse/ studeas ⁊ diligere. ne sit tibi molesta ⁊ gra/ uis. sz aliq̄ten⁹ videat eē nō gaudij sz mero/ ris.

Post dilectōne seq̄tur custodia legū i. obediētia. qz teste brō Bre. Probandi di/ lectōnis exhibitio ē opis. O pter aut vt ip/ sa obediētia sit v̄stās. sit vera. sit bilaris. sit affectuosa. Cōstās illoz obediētia nō ē q̄ ad ea q̄ sibi placuerint/ tm obedire pponūt/ Vera illoz obediētia nō est q̄ p lucto v̄l cō/ modo tpali obediūt. Hilaris illoz obediē/ tia nō est q̄ cū murmure vel respōsione no/ lentis q̄ iubent p̄ficiūt. Affectuosa illoz obediē/ tia nō est q̄ si respondere nō audent/ rācorēz tm malivolentiā in pectore versāt/ In opatōne tm obediētie duplex solet eue/ nire piculū. Si aut i eo qd pmo suscipis be

niuolet. postmodum mutato animo tenere incipias cum rancore. **O**bedientie vero attendenda est pseuerantia quam initium boni operis quod perdit si pseuerantia desit. Que bene summatio incorruptio vocatur. quia incorruptio non inchoata in via ipsa profectus consumari et coronari facit in patria. Recte autem subinfertur quia incorruptio facit nos priores deo. et quod huic soli permittat dei visio dicente domino. Beati modo corde quam ipsi deum videbunt. Notandum tamen quod alia est incorruptio quam tenemur in via atque alia quam possidebimus in patria. Incorruptio prior est impassibilitas corporis et eterna stabilitas cordis. Incorruptio autem vite est castitas corporis et puritas mentis. Unde ad commendationem spiritus sancti in cantu. Pulchra es et decora filia iherusalem. Pulchra vicia mundicia corporis. decora puritate mentis. Verum et hoc sciendum quod hac ipsam vite incorruptionem profectus nequaquam obtinere possumus in hac vita. Quamlibet enim in hac vita mundicia fulgeat/ at/ quantumque per fidem polleat spiritus sancti infemetipso portat vnum corruptionem pati cogat. Integritate corporis sic quis fuerit ut non solum opera sed et sensus ipsos per quos opera fiunt/ mortificauerit. Sed quis gloriabitur per omnia castitatem habere cor? Ex quo enim mens humana/ puritatis auctorem in primo parere deseruit. impuris cogitationibus non coincidari non potest. etiam si velit. Erit tamen per gratiam dei quam sine termino volet. et valebit sine impedimento. quam seque natura nostra transibit in gloria quam corruptio inducit incorruptelam. quam mulier. id est fragilitas humana/ amicitiam sole claritatis et lunam mutabilitatis habebit sub pedibus dei iectam vicia et calcata. Itaque incorruptio vite facit nos prope deum sed incorruptio prior facit nos priores deo. ut pote iam silles ei. et habet quod supra dicimus quod in quanto gradu vltimo ad ipsum puenimus. **M**ulta quidem et alia opera sunt quibus venimus ad ipsum ut est elemosia. ieiunium. oratio et his similia. sed hec et quecumque sunt talia sunt aliquo bonorum graduum quod spiritus sancti genere continentur. Ad fidem namque pertinet deuotionis feruor. iusticie zelus et defensio. Ad obedientiam. declinare a malo et facere bonum. abstinencia prohibitorum. observantia mandatorum. Ad pseuerantiam vero. fortitudo. magnanimitas. et tolerantia. Ad incorruptionem autem oratio munditia. contemplatio assidua. contemptus seculi. et intensa dilectio dei. aliaque que plurima in hunc modum. **E**cce audistis fratres karissimi quibus modis dominus venit ad nos quibusque modis nos venimus ad eum nunc audite quales sint quos vocare dignatus est. **D**es inquit qui laboratis et onerati estis. **V**enite ad me omnes qui laboratis

et onerati estis. Quoties ista verba sancti euangelii recitasti auribus fidelium/ eleuatio morum oculo. natio pectorum et suspiria precant cordium. Quam habet dominus? **Q**uod cognoscimus profecto omnes cognoscimus signum quod laboramus et onerati sumus. In labore et sudore vultus nri uescimur pane nostro. et onere peccatorum nostrorum omnes premimur. **D**es qui laboratis. **I**sto qui non est discretiui ut vicia referri debeat ad eos tantum qui laborauerint et onerati fuerint. qui inuicem aliquis fuisse laboris et oneris expressus et ipsos non eguisse misericordiam domini vocat. Est autem accipiendum causaliter. ut sit sensus. uenite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. id est quia vos omnes laboratis et onerati estis. **L**ocus ubi scriptura omnia sunt peccata/ ut permissio ex fide ihesu christi daret credentibus. **D**es qui peccauerunt et egerunt gratiam dei. **L**aboratis et onerati estis. **S**i quis se eodem sensu velit accipere laborantes et oneratos/ ut sequens dicitio procedetis sit que expositio. ego contendedum non duco. **D**is qui appellatur iuxta aliquid onerati dicitur potest et conuersio. **A**ntem humanas actiones considerati/ liquido constat aliquid dicitur posse assignari. **A**lii ei laborant qui onera non portant. nullus autem onera portat quam in hoc ipso quod portat laboret. **V**bi gratia. scriptores. pictores. sutores. ceterique artifices. qui in penetralibus suis implent artes. nunc quod onera portare dicendi sunt. **A**t illi qui ligna lapides seu alias quaslibet res humeris impositas portant et onus ferre et sub onere laborare dicunt. **I**uxta hanc considerationem. qui leuiter aliquid molestiam sustinet/ laborare simpliciter dici potest. qui vero graue et quod supra vires suas esse videat/ portat/ iure oneratus esse narrat. **D**icit ergo. **V**enite ad me omnes etc. **L**aborantes itaque et oneratos possumus accipere. **P**rius utrumque per prophetam iudicum vicia ac gentes. de hinc utrumque seculum virum ac mulierem. deinde diuites et pauperes. religiosum et seclarem. innocentes et peccatores. subditum et plantum. contemplatiuum et actiuum. temptatum caritatem et temptatum bus grauatum ydiotam et literatum. sanum et infirmum senem atque iuuenem. **U**t inexcusabilis sit ois homo cuiuscumque sit secte. **S**ed dicitur etiam et seculum? **S**ic ei nullus inuenit est sine onere aut laborare. ita nullus premissus est absque uocatoe. **E**t vix quod est vniuersaliter quod homo nascitur ad laborem sed aliquid (ut dicimus) respectu alterius absque onere est. **S**unt autem multi labores et multa onera. **L**aborabat itaque iudeus ab initio in custodiendo litterarum legis. gentilis autem totus et spiritus fuit in onere dyabolice fuitutis. **L**aborabat ite et adhuc laborat masculus cura domesticis provisionis. sed mulier

De verbis domini. Venite

addicta iacet sub onere maritalis dñatōis dicere ad eā dño Sub viri p̄tate eris z ipe dñabit tui. **L**aborat diues typo elatōis paup̄ vo opp̄m̄ p̄dēre tyrānice dñatōis sic sc̄ptū est Venatio leonis onagri in heremo sic pascia diuitū sūt paupes. **L**aborat religiosus abstinere se a negotiis secl̄aribz sub q̄bz totus succūbit volēs nolēs hō secl̄aria. **L**aborat innocēs custodire innocentia suā. qua pctōz p̄dita sub p̄dēre pctōzū gemit. **L**aborat subditus ql̄iter dignā exhibeat reuerētiā z obediētiā platis platus aut on̄ sollicitudinis portat tanq̄s deo rōnem. p̄ subditis redditurus. **L**aborat p̄tēplatiuus quō placeat deo. quō p̄ficiat sibi z primo. actiuus vo sub onere actōnis defudat v̄tos z pluuias mūdanoz negotioz tolerat. vt cor̄tine tabernaculi in sua puritate p̄maneat. **L**aborat tentatōne carēs. in custodia sui. et p̄passiōe. p̄m̄i s̄z alius multaz tentatōnū p̄dēre p̄grauatur. **L**aborat ydiota scire tm̄ q̄ sibi cōueniant. Iratus aut̄ magno se sponte subdit oneri curiositatis. scire appetēs z curiose inuestigās naturas z causas. motiōes et mutatiōnes rez singularaz. **V**idi inquit salomō q̄ hoc q̄s eēt vanitas z afflictio spūs eo q̄ i multa sapiētia multa sit indignatio. z q̄ addit sc̄iaz. addit z labore. **S**anus tñ nlla tribulatōne laborat. ip̄a tñ hūanaz necessitatū vicissitudo eius labor est. Infirmo at̄ sua infirmitas onus est. **L**aborat etiā se nextedio vite p̄ntis. Iuuenis aut̄ sub onere ē naturalū incētiuoz. portās p̄d̄ diei z estus. **I**tas si recte d̄sideras. si diligēter inspicias naturā hūanā. q̄d aliud q̄ labore z dolore d̄sideras. **Q**uid habet ampli⁹ hō de vniuerso labore suo q̄ laborat sub sole nisi vanitatē z afflictōez spūs. **L**ibet inter hec. v̄ndecim illa **I**saiē onera ad mediū adducere. z onerat̄ istis. s̄m̄ interpretatiōnes noim̄ dñat̄at adaptare. **N**ā p̄betiā ordine p̄sequi nō est nri p̄positi. **I**n p̄m̄is mis̄ ḡponit on̄ babilonis q̄d interpretatur p̄fusio. **O**nus igit̄ babilonis portat̄ incredulū q̄ p̄ fusione incredulitatis et maloꝝ oꝝeꝝ semeiꝝos p̄fusioi z maledictōi sp̄p̄at. **O**peruit p̄fusio mētes eoꝝ. z iō p̄fusi sunt qm̄ de sp̄reuit eos. **S**ubdit onus p̄bilitijm̄ q̄d sonat potōne cadētes. **O**n̄ ḡ p̄bilitijm̄ ḡgrue imponit̄ misere mulieri. q̄ tā viro q̄s z sibi potōne mortis p̄buit. z cū eo pariter de statu felicitatis cadēs leges miseriaꝝ z mortis q̄s meruit ip̄a p̄pensi⁹ portare p̄pellit. sic ip̄i a dño d̄r. **I**n dolore paties. z sub viri p̄tate eris zc. **A**d iungitur q̄z onus **D**oab. z moab interpretat̄ de p̄re. **D**ō onus bñ portare dicit̄ oēs q̄ paup̄ra te z inopia t̄galiū p̄m̄it. qz p̄uaricatōis p̄m̄i p̄ris ade potissimū in ip̄is capere exp̄i mētū possum⁹. q̄ nō solūmō pctōz s̄z z crūnaz sarcinas de p̄re q̄dā hereditaria deuolutōne q̄ filij trahūt. **S**ubinfert on̄ damasci q̄d d̄r sāguis pot̄ vel sāguis osculū **O**nus aut̄ damasci portat̄ hoies hui⁹ secl̄i q̄ p̄ hoc q̄ secl̄aria negocia tam desiderāter q̄ indefinēter tractat̄ q̄ vix aut̄ nullatenus sine pctō pagi p̄nt. sāguine q̄dāmō bibūt z osculant̄. qz pct̄is quātulūcūqz maculari noscūt. **S**i at̄ in ip̄is negocijs pctā voluntaria. p̄mitterēt nō iā sāguine biberēt ve oscularent̄. s̄z ip̄o sāguine inuoluerēt z imlmergerēt q̄les illi sūt de q̄bz dicit̄ ps. **V**iri sāguinū declinate a me. **E**t **I**saias **D**anus vrē sāguine plene sūt. **E**t tales vtiqz nō ad on̄ damasci. s̄z ad on̄ p̄rinerēt egypti q̄d interpretat̄ tenebre. **O**nus aut̄ egypti portat̄ pctōres neq̄ssimi q̄ malicie sue tenebris excecari. q̄ se mala sequat̄ sc̄re n̄ curat. z q̄ ad lumē vitatis venire sūmope deberēt. tenebras suas sp̄ detent̄ peccādo augent. **U**t ei br̄s **B**re. ait **H**abet hoc plerūqz human⁹ anim⁹ p̄p̄iū. q̄ moꝝ vt i culpā labi f̄a sui ad buclōgi⁹ d̄gnitiōne sepef. **H**oc ip̄m nanqz malū q̄d agit. mēt̄i sue obicem an̄ oculos rōnis inēferit. **U**n̄ fit vt aia p̄ volūtarijs tenebris obfessa. p̄ modū bonū iā nec q̄d q̄rat azonscat. **L**ux q̄ppe vitas qz s̄bilit̄er rep̄boꝝ d̄pas examiat q̄ habita negligit̄. eo p̄mittit̄ districtū iudicās vt nec amissa redgratur. z cū ab actu repellit fugit a s̄su. **S**e q̄tur on̄ d̄serti maris p̄ q̄d pond⁹ miseriaꝝ babilonis recapitulat̄. **D**are p̄ns secl̄m̄ significat. d̄sertū vo derelictū d̄r. **O**n̄ ḡ d̄serti maris. i. derelicti secl̄i. portat̄ eccl̄iaz p̄lari. qz amaritudines z p̄cellas p̄ntis secl̄i. q̄s p̄pter deū reliq̄re curauerūt. in puisione s̄bditoꝝ rurū subire p̄pellit. **D**e hic ponit̄ on̄ duma siue ydumec. **D**uma ei regio est ydumec. **D**uma interpretat̄ tacēs. ydumec t̄rena. **H**oc on̄ portat̄ actiui. qz t̄renas actiōnes ac domesticas sollicitudines p̄ s̄ribz p̄tēplatiōni vacātibz exēplo. **M**arthe p̄ sorore laborātis pie sūministrat̄. ac p̄ hoc a p̄tēplatiōnis iubilo se q̄i tacētes in p̄spectu dei reputat̄. **U**n̄ ē q̄ s̄ue sibi on̄ h̄ arbitrat̄. beati⁹ exstimātes z ḡti⁹ amplexātes si cōcederet̄ eis cū p̄tēplatiuis iubilare deo i voce ex

R

3

ultationis quae implicari negotio terrene actionis. Et quod inter ipsos actiuos sunt plerique quae varijs tribulationibus et temptacionibus fatigantur. recte oneri duma continuat onus in arabia quod sonat campestris siue huius. Campus ut nostis locus certaminis est. dyabolus aut in campo est. vel qui miles patius ad plium. vel tanquam leo rugiens et circueus ut inueniat quem deuoret. Onus in arabia portat quod potest temptacionum promittit. quod molestias carnis aut spiritus patitur. cui colluctatio est tam aduersus carnes et sanguinem quam aduersus spiritualia neque in celestibus. Si autem in arabia huius interpretatur recte onus in arabia portat quod in temptacione constituitur sponte se humiliat. et ex humiliato corde dei adiutorium contra aduersarii tela imporat vel certe quod temptatum sua aduersitas humile ac triste reddat quem prosperitas superbum et letum faciebat. Sequitur onus vallis visiois quod hierusalē a propheta exprimit. non quod in valle sit sita sed propter reprobos mores despectiue ita sit cognominata. Onus istud congrue dicitur portare factus siue phus sapientium deditur. quod quia stulticia est apud deum qui in valli onus siue curiositatis portat et arbitrat se per suae subtilitatis visum occulta penetrare. ab occultorum detestari caligant veritate. Gaz vero subdit onus tyri quod dicitur angustia. Onus autem tyri. angustie portat quod diuersarum infirmitatum angustias tolerat quod hoc ipsum quod eis viuere datur sine doloribus et erinis transigere non permittit. Onus vero iumentorum austri extremo in loco ponit. quo nomine reliquie duarum tribuum designantur. quod socijs transmigrantibus in terra sua resederat. quod reliquie iumenta dicitur propter depreuatores siue fidei. austri vero propter situm loci. Tribus enim iuda et tribus beniamin ad australē partem terre promissionis sorte accepit siue possessiois. onus igitur iumentorum austri portat iuuenes et precipue in sancta religione viuentes. quod recte dicitur iumenta propter fortitudinem virium. et austri propter calorem naturalium incertiorum. Hi tamen fortia iumenta in calidis regionibus commorantur portat onera iuuentutis. tolerant grauioribus luctas carnis ferunt propter rigo rem discipline. et seniores se adiuuunt in oila dore. Sed quod fastidiosum est de quantitate et qualitate laborum et onerum singulorum tractare lectori hoc per exercitio reliquendum ducimur. Hoc solū commemoram quod oilaborati et onerato ad gratiam domini ipso vocati veniendum indicat Ad quod ut refectat a laboribus suis et alleuetur ab oneribus suis. Nam subdit Et ego reficiam vos. Transite ad me omnes qui cupiscitis

me. et ego reficiam vos. Quid est reficiam? Verbum hoc equocum est Reficere est reparare. reintegrare et alimento refocillare Triplex igitur in hoc verbo commendat ei largitas contra triplicem nostram necessitatem. Eram siquidem perditus et qui ad nihilum redactus. eram confectus et corruptus. sum adhuc esuriens et ieiunus Perditus eram propter mihi pentis inobedientiam. corruptus propter peccata culpam. ieiunus sum propter quotidianam desidiam. Ipe autem secundum diuitias gratie sue reparauit nos reintegravit nos. refocillauit nos Reparauit per passionem et crucem suam. reintegravit per conuersionem nostram. refocillauit per visitationem assiduam. Quibus repararet nos eram filij tenebrarum et perditus. antequam reintegraret nos eram filij miseriarum et iniuriantis. et nisi continuo refocillet nos egentes fame et squalidi permanebimus. Sed non est pretereunte intuentium quod refocillatio ista siue refectio triplex est Alia est incipientium. alia proficientium. alia perfectorum. Incipientes aluntur pane laico siue ordeaceo. proficientes pane scoto et modo. perfecti manna de celo. Panis incipientium est. scilicet purgatio. panis proficientium est sancta deuotio. manna perfectorum est pura contemplatio. Attende singula. Houit quod veniens ad conuersiones et afferens ad deum de regione dissimilitudinis conscientiam multis onerata peccatis. quod aliud dignum est audire a domino nisi illud apostoli. Tu sta illic aut certe sede sub scabello pedum meorum. Nec tamen vilipendenda est statio illa vel sessio vbi peccatrix illa purissima venientiam obtinuit per peccatum. Sed et itaque ad pedes domini Ihu et recogitanti omnes annos suos in amaritudine ne aie siue apponit a domino panis. non quod dem subtilis et tadius. sed aspere et hispidus sic ordeus asperus et hispidus est. Panis iste afflictio proprie est. ordeum vni proficit panis huius est contritio vera. confessio pura. interea voluntas penitendi. et deo in cinere ac cilicio satisfaciendi. Panis huius colligitur ex consideratione peccatorum. conspigit timore iudicis viuorum atque mortuorum coquitur metu gehennalium tormentorum. Panis sic collectus et sic perfectus ad pedes domini comestus generat satietatem. scilicet vicem purgationem. Quod quippe satietas et sufficiens refectio in nouiter conuerso quod vicem non mordeat mala conscientia de preteritis. nec a se repellit per malam voluntatem habitam de futuris. Hic panis non incouenienter dici potest laicus eo quod multis etiam in seculo positus ad manum est. Ordeaceus etiam dici potest. quod suorum non filiorum cibum ordeum est. et incipientes non dum acceperunt spiritum adoptionis filiorum sed spiritum habent interitum fuitus in timore refecti ex iporum voce per prophetam dicitur. sic oculi suos

De verbis domini. Venite

ut in manibus dominorum suorum ita oculi nostri ad dominum deum nostrum. At ubi processu temporis is qui eius in omni est iam cepit respirare et aspirare in libertate glorie filiorum dei et tunc de proposito iam adeptus fuerit spiritus vite propter bonam voluntatem suam puto quod iam dignus habebitur cui a domino dicatur. Fili surge et sta super pedes tuos. Et tunc accede huc ut tange te pedes filii mei. Accede propter bonam voluntatem ut tange te per duos oculos infusiones. Stabit igitur ad mensam magnam ut videat faciem domini in iubilo. ut comedat panem coram domino. panez ytiq; scilicet panem mundum. panem coloris candidi saporis et in unum. panem ex sila suavitatis perfectum et igne domini amoris coctum. panis iste filiorum est siue amicorum qui tamen fideliter et fiducialiter clamare possunt ad dominum. propter nos qui es in celis. panem nostrum quotidianum da nobis hodie. **P**anis est sanctus duorum. panis / ois suauitas siue consolatio spiritus. et si ois panez panis gratie lacrimarum. Hic panis aiaz esurietis et plz bois et infidit nobis memoria abundantie suauitatis. Qui panis recte potest dici sanctus propter virtutem exercitiam et candidum propter lucem opa et tamen mundum ut nulli eum edere liceat nisi sacerdotibus. sacerdos dicitur qui sacra dicitur vel sacrificia pro populo offerens. Qui gratiam non fuerit qui pro vite merito sacrificia oronum digne pro populo imolzat scilicet mese christi participare non habet. **E**t nota quod sic est panis pane suauior et cibo cibo melior ita est statum statum felicioz quod is qui paulo ante sedebat ad pedes ihesu pro spiritu tioris et maducabat in gemitu suo panem doloris. iam nunc pro spiritu pietatis surgit. pro spiritu scie proficit. pro spiritu fortitudinis ascendit. pro spiritu consilii accedit. pro spiritu intelligentie diligenter inuenitur et considerat quod mensa pro ista familia dulcedis contineat. spiritus namque pietatis efficit eum deuotum. spiritus scie discretum. spiritus fortitudinis ad sua aduersa validum. spiritus consilii ad aduersa aliea caritativum spiritus intelligentie ad divina speculationem ut videre iam incipiat quod sit voluntas domini beneplacens et perfecta et exaltet in misericordia divina. **E**t ita quod de se habet statum proficienium et processus de virtute in virtute eum. Tu quod bone ihesu pastus in dulcedie tua ita in quibus pastus cibum illoz et per varietate puectuum saporis diuersificas inter naz suauitatum. Que autem est pro portio cibi profectorum. **D**ana est et de celo veit. manna est absconditum quod nemo nouit nisi qui gustauit. cibo est sic in consopabilis ita et ineffabilis. et solus spiritus sapie ministrabit illum. Ceteri cibi de terra oriuntur colliunt. collecti et terunt. triti proficiunt. profecti coquunt. et sic domum inestibiles efficiunt. Oia huiusmodi studij et laboris humani sunt et siglis virtutibus as signari possunt. Nam de corde puro qui de terra bona pro affectu oriuntur. pro appetitu colligunt. pro discretionem et terunt et pro approbatione proficiunt. pro amore

coquunt. et tunc domum habiles esse inchoant ut frequentia suauitas cor afficiat. Sola autem preplatōnis puritas qui manna de celo veit atque in momento et in actu oculi mirabiliter afficit et ineffabiliter inebriat aiaz fidelem. eam dicitur quod digna erit ita visitari ab altissimo et vni tamen suauitatis cibo. **D**e his refectioibus in cantu. cantu. scriptum est Comedite aiaz et bibite et inebriamini kumi Incipientes et proficietes aiaz vocat et comedere ac bibere monent. Hec cum labore et frequenti studio virtutes in ventre aiaz gerere. Perfecti autem kumi noiant ut pote in suplatio gudu iam constituti quod et inebriari exhortat et preplatōnis vices dulcedine a se sibi cor porois in sursum ducens spiritus alienari. Sic et ebrietas mentem euertit et peius sui in memoriam reddit. ita preplatōnis imperio aiaz quod sibi lenat ab ois seculo corporeo rapit et qui in oblivione sui fudit abducit. Tunc accedit dicit et inflammat ardore mirifico. et sopit vindi quod carnalium voluptatum illecebris extictis oim mundum alium cupiditatum fallacis. remotis a memoria corporeorum similitudinum fatalsis et cogitationum communium impedimentis tota fert in amplexum ubi ad osculum sponsi ad iuuuam christi. ibi gustat et videt quod suauis est dominus. quod magna multitudo dulcedinis est ibi requiescit a turbis et a pluuia. ibi sedet in sponsi vmbra. ibi maducet illud dulcissimum dine suauitatis manna. Ita quod audire digna erit a domino. **V**ei sponsa mea coluba mea. prae mea. At quod: **E**t vincet dem sedere mecum ut vincet de manna absconditum. ut vincet de edere de ligno vite quod est in paradiso dei mei. **N**o iam sedebis sub mensa cum suis. non stabis ad mensam cum filiis. sed sedebis ad mensam cum prefamilias. ut de bois domini gaudeas et comedas cibum illum quem ignorabas. tu et ois pres tuus. dulce pro ois fructu frumens vini et olei. **T**alis profecto aiaz cum de penetralibus sponsi processerit plena caritate et dilectione inebriata et se redierit puto si interrogetur vni venerit aut quod audierit in secretario dilecti sui. quod ex memoria abundantie suauitatis illi quod refecta est eructuans ex snia respondebit. Introduxit me rex in cellam vinariam. ordiauit in me caritatem. **E**t iteque sibi vmbra quod desiderauerat sedi et fructus est dulcis gutturi meo. **H**ec est frater mei refectio aiaz scilicet. hec passiva dominica ouium. quod laborantibus atque oneratis ad se venientibus dominus promittit dicens **E**t ego reficiam vos. **E**t si patet dicat ego parabo in conspectu vestro mensam. ego vobis pro parabo refectioem pro capacitatem singulorum dicit. **E**go noui signum vestrum ego noui profectum vestrum ego noui quod siglis expeditur. quod dicitur vniuersis. **S**i veneritis ad me et manseritis in fructu

ne meo mēsurā refectōis bonā vobis omni-
bus dabo. s; alijs refertā hoc ē simpliciter re-
pletā. p̄ficiētib; coagitatam. hoc ē cōtusi-
onibus et quibusdāz compressiōnibus re-
pletam. p̄fectis sup̄fluentē vel sup̄cūmu-
latam. Quapropter nolite tardare nolite
formidare. venite ad me et ego reficiā vos.

Ego sum panis vite. ego aqua sapiētie.
ego splendor lucis eterne. ego vitis vera et
vinūz cor: hoīs letificans. ego cynamomū
et balsamū aromatisans: ego sum granū or-
dei penitentibus ego granū frumenti p̄fici-
entibus ego dulcedo mellis perfectis. ego
panis de celo veniens habens omne dele-
ctamentū z omnē saporez suauitatis. Ego
sum lux mūdi. lucifer diei et sol iusticie ego
viola horti. ego flos campi z lilium cōuallium
Ego sum via veritas et vita. ego suz mirra
electa. nardus odorifera. oliua fructifera.
Ego sum fons hortoꝝ puteus aquarūz
viuentium et vena gratiarūz. Ego sum venia
peccatoꝝ. gratia iustoz z gloria sanctozū.
Ego sum adiutor pauperū z pater orpha-
noꝝ z iudex viduarūz. Ego sum dñs seruo-
rum. pater filioꝝ. z sponsus fidelium anima-
rum. Ego iuuabo pusillanimes. refouebo
flebiles. cōsolabor fientes. Dō pierat req̄-
ram. z qđ abiectū fuerat reducam. z qđ fra-
ctum fuerat alligabo. qđ infirmū fuerat cō-
solidabo. z qđ pingue z forte custodiā. Ve-
nite ergo ad me et ego reficiam vos. Omni-
bus omnia fio. omnes inuito dimittere vos
ieiunos nolo. venite ad me et ego reficiam
vos.

Sequit̄ tollite iugūz meū sup̄ vos
Duob; modis possūt hec verba accipi. ex
quoz altero. diuina benignitas. ex altero
sapientia dei magnifice cōmendatur. Sa-
pientie in hoc qđ in tam breui clausula. ois
recte viuendi norma est expressa. Benigni-
tas vero in hoc qđ suū iugum appellauit. et
hoc nos trahere monuit. **Q**uo modo be-
nignitas eius in hoc commendabilis ap-
pareat attende. Tollite inquit iugum meū
sup̄ vos. Deū inquit. acli dicat. Jugū qđ
dam imposui mihi. et ipm iugū est caritas
qua diligo vos hoc ergo iugūz meū tollite
sup̄ vos. i. diligite me quia prior dilexī vos
Vide homo si nō infinita h elucescat beni-
gnitas dei. qui deus est z creator oim secu-
loꝝ. Jugum dilectionis non dedignatur
trahere nobiscū nec sufficere sibi iudicauit
vt esset inter nos et super nos. sue presentia
maiestatis/ nisi descenderet ad nos et esset
in nobis tanq̄ vnus ex nobis. tu; p̄ p̄ntiā

suscepte humilitatis. tum per gratiam mu-
tue dilectōis. **N**unquid tante ac tali be-
nignitati imo (vt ita dicam) humilitati ei?
ingratus esse poteris. Venerare fili Adāz
in saluatori tuo sacratissimā eius sublimi-
tatem. sed nō minus admirare sincerissimā
eius humilitatem Reuerere in illo qđ deus
noster est et nihilomin⁹ amplectere qđ caro
et frater noster est. Trabe iugum dilectio-
nis cū eo qđ nō ē aliud nisi vt p̄redas redama-
re eū qđ amauit te. Contēde diligere certatū
dilige curre q̄ntū potes p̄currere tñ n̄ potes
qz ab eterno dilectus. z āplius dilectus tñ
adhuc min⁹ diligis. Dilige tñ creator: ē tuū
redemptoꝝ. dilector: em tuū quan-
tum potes z ex quāto debes nam potes pa-
rum z debes multum. vel potius debes ex
multo. i. ex toto corde tuo. ex tota anima tua
z ex oib; virib; tuis. i. ex oī qđ scis z es z po-
tes. Certe si milies z milies tñcēs z scires
z potes q̄ntū es z scis z potes. ex hoc tota
liter toto diligere teneris eū. Et si etiā ex
toto hoc diligeres quid es tu ad deum? Re-
spondebo tibi inquit Deū qđ maior sit de-
us homine Quis prior dedit illi et retribu-
etur ei? Quis amplius dilexit eūz vel quis
saltem eque dilexit eum. Ipse nimirū nos
p̄cedit diligēdi inchoatōe sicut p̄cedit eter-
nitate. ipse nos p̄cedit diligēdi intensiōe
sicut p̄cellit maiestatis imensitate. Fac er-
go o hō qđ potes. z si q̄ntū debes nō potes

Diligit p̄hs deum pro eo qđ creatus ab
illo est. Gr̄tias agit primo qđ voluerit eūz
potius esse aliquid q̄ nihil. secundo qđ po-
tius hominem q̄ pecus. tertio qđ virū ma-
gis q̄ feminam. quarto qđ litteratum pot⁹
q̄ ydiotaz. Vide tu (o christiane) si nō mul-
to āplius et excellentius gloriādam tibi
sit. Et enim te deus tuus creauit. ab errore
paterni delicti per baptismum te absoluit
fide sua et sacramentis te imbuīt et multis
etia; periculis te eruit et absq̄villis tuis me-
ritis ad sibi seruiendum te vocauit. et mul-
ta te spiritus suauitate dirauit. Quid qđ an-
te hec oia morte sua z tali morte te redemit
qđ pro te cedi. cōspui z crucifigi voluit. vin-
cuiat alapas verberat z spinas. sputa z blas-
phemias pro te sustinuit. Quātum putas
in hoc tibi benignitatis exhibuit q̄ntū pro-
pter hoc a te amari promeruit. O q̄ infeli-
ces q̄ infidelibus deteriores qui tantam e-
ius benignitatez vilipēderint aut obliuioni
tradiderint siue etiā p̄tempserūt digni plāe
qđ delectat de libro viuētū z cū iust; n̄ scribāt

De verbis domini Venite

7

Ecce quō benignitatē dñi Jhu. i. benignif
simam dignationem eius commendabilez
aspicim⁹ cū ipenobis dicē Tollite iugū me
um sup vos. **T**am vō qñtū in v̄bis istis
de sapia dei amiratōnis caperes si pfūdita
tē ipoz digne pspicere posses? Qui docet
oēs hoiez sciam. q̄ pdidit oēs sacra scripturaz
q̄ vētis pōd⁹ posuit. qd sine pōdere pferre
potuit? **V**ideam⁹ qd sit. tollite iugū meū
sup vos. Iugū xpi ipo nrō vsu fuitū dici
m⁹ q̄ ipi sb scē religiōis habitu p̄fessi sum⁹
p̄ ergo q̄ dicē tollite/ significare voluit. q̄
libera electōe z volūtaria deuotōe iugū ipz
sbeidū sit. **T**ollere igit iugū xpi ē nō co
actos s; spōtaneos futuri ei⁹ colla sūmitte
re. Et si ei sūt aliq̄ q̄s ad monasticā vitā co
gāt infirmitas. cōpellat paupras. nō h̄ resi
deat aio. s; faciāt de necessitate v̄tutē mutā
do intētiōez. z tūc ipa necessitat⁹ occasio n̄
nocebit. cū ad v̄tutis normā intentio dire
cta fuerit. **D**icit itaq; Tollite iugū meū
sup vos. Ac si dicat. corā vobis q̄i positū ē
iugū meuz. s; penes vos sit p̄siliū v̄m. si
vultis tollite iugū meū sup vos. si vultis p̄
fecti eē. v̄dite oia q̄ habetis z date paupib⁹
bus z seqm̄ini me. **F**luit deus fr̄es carissī
mi q; bonū est hoī si portauerit iugū. sed d̄
tollēdo eo/ p̄siliū dat. nō p̄ceptū. ne nos im
pingere videat i trāsgressiōis reatū. Si ei
p̄ceptū daret/ opteret oēs hoies obedire v̄l
p̄ inobediētia eternalit̄ p̄ire. S; q; p̄siliūz
dedit/ q̄i in nrā volūtate posuit v̄tz velim⁹
iugū ei⁹ tollere sup nos. S; h̄ idybitabile
teneam⁹. vt si semel nosingo ei⁹ astringim⁹
is ab illa die nō liceat nob̄ de monasterio es
gredi z collū excutere de sb iugo regule. qd
aūq; tollam⁹/ tā liciteq; libere possum⁹ refu
tare. p̄pter qd et br̄is B̄ndictus legislator
nr̄/ formā datur⁹ tollēdi iugi/ nō statū tollen
tes in ipo initio voro astringit sb iugo per
manēdi. s; anū integrū p̄batōni sil̄ indulget
z deliberatōni. vt vicz p̄bet seipm̄ hō si pos
sit z deliberet. an velit ferre iugū dñi. Ac si
disciplo suo v̄bis philosophicis dicat **D**iu
deliberādū q̄ semel ē statuēdū. atsi statueris
irrefragabile erit. **S**z qd sibi vult q̄ iu
gū pon⁹ q̄ chamū z frenū dñis tolli cōsulu
it. **N**ō sine cā hoc factū eē reoz s; occēti alicu
ius grā mysterij. Et si tu meli⁹ aliqd in pm
ptu nō habueris/ ego qd mihi videat expo
nā. **N**ō igit ad equū aut mulū q̄ chamo re
gū et freno. sed ad bouē fieri significatōez
voluit cui sp̄aliter cōpetit applicari iugo.
Per equū designat̄ ambitiosi. p̄ mulū luxu

2

riof. sic sc̄ptū est **N**olite si. si. e. zc. **N**oz at
cōsideratio nō mag; cōuenit ordini mona
stico q̄ equ⁹ z mul⁹ iugo sine ēt holocausto
Ad bouē ergo nrā v̄taf cōsideratio. qm̄
ad ipm̄ facta videt esse significatio. **V**ade
ait sapiēs o piger ad formicā z disce sapiāz.
Poterat z hic dicere saluator. **V**ade o secu
laris ad bouē z disce ab eo religiosā cōuer
satiōez. **I**n eius opatōnib⁹ pp̄edere potes
abreūciatōnez cultus secularis. hūilitatē
cordis. ad platos obediētia. ad cōdiscipu
los socialē vitā. **I**bi notabis oratōnis in
statiā. ibi cōpassionis industriā ibi lectōis
studij. z suffragia in cōcessionū z his similia
Et audi quō. **B**oc aial vicz bos. iugo sb
mitti solet. **E**st etiā aial mūdiz esui hūano
cōcessū. z dinis sacrificijs aptum. **T**racz q̄
bos alligari se patif significat q̄ iuguz dñi
tollere z portare volētes. abnegare semetip
sos sibi z sb alienis imperijs i monasterio
degere debēt. **Q**d cornib⁹ alligat designat
hūites nos esse debere **P**er cornu nāq; sup
bia expm̄it sicut sc̄ptū ē. nolite extollere in
altū cornu v̄r̄z. i. nolite supbiā v̄r̄z erigere
cōtra deū **P**er cornu ergo alligari ē supbiā
nrām sub vinculo amoris xpi restringere.
Qd aut in iugo cōbinat̄ boues significat o
ptere nos charitatē fraternitatis casto ipē
dere amore. honore inuicē puenire. isfirmā
tib⁹ alienis p̄ posse cocurrere. **P**er hoc etiā
q̄ bos ligat̄ ruminat. admonētur claustra
les. s; disciplie legib⁹ corpaliter astricti. cor
de tū z ore incessant sacre scripture mysteria
ruminare. **Q**d bos vngulā diuisā habz h̄ ē
q̄ affectus ad duo dirigi debz **U**ngulā pes
bouis est sic sc̄ptū est **P**lanta pedis z plāta
vituli. **P**er pedes aut (vt notissimū est) de
signatur affectus quasi ergo vngulā diuidit
q̄ gemio mouet affectu amori boni z odio
mali **V**el certe vngulā diuidit qui primoz
nouit z prosperitatib⁹ seu felicitatibus con
gratulari/ z miserijs compati. qui sc̄t iuxta
apl̄m gaudere cū gaudētib⁹. flere cū flētib⁹.
Qd bos arando glebas v̄rit notat q̄ clau
strales dine scripture inuigilare debent my
sterijs sibi ad deuotōnis profectū. p̄mis
ad eruditōnis augmētū. **Q**d etiā currum
trahit ap̄tendūciat quāte veneratōnis sit
q̄ eccl̄iaz dei meritis z p̄cib⁹ adiunādo pmo
uere p̄nt **P**er currū nanq; eccl̄ia figurat̄ sic
ps ait **C**urr⁹ dei decem milibus multiplex.
Currum ergo bos trahit. quando pro m̄
litante ecclesia religiosus q̄ sp̄iam fideliter
intercedit. **Q**d etiā mundū animal est et

vesci licitū declarat imitatioe dignū eū q̄ iu-
guz xpi pie portare studuerit. Bouē q̄ppe
comedere est exēplū religiosi fr̄is/actibz no-
stris imitatio q̄ in corpore. Bos etiā in sa-
crificio et holocausto dñi offerri solet. Sa-
crificiū d̄r hostia cui⁹ portio aliq̄ i altari cre-
mat. reliq̄ in vltus cedit offerētis. Holocau-
stū v̄o est q̄ tota crematur in altari. Bouez
igit̄ nr̄m i sacrificiū dño offerim⁹ q̄n̄ p̄ponē-
tes hūiliare aias nr̄as et affligere carnē icin-
nijs. vigilijs. alijsq̄ sc̄i opis exercitijs. ac/
cedēte m̄dato poris talis imperāte vere/
cunde et hūiliter a p̄posito nr̄o desistimus.
Nempe qd̄ nr̄az reliquim⁹ intētiōez et volū-
tate fr̄agim⁹ hoc in dñi sacrificiū accēdim⁹
Ex aut̄ nr̄am comoditate et valiate facim⁹.
hoc q̄ in vsū nr̄m de sacrificio dñi reserua-
mus. Cū vero ad dura et aspera nr̄ez volū-
tati p̄sus p̄traria p̄ dei amore obedimus.
q̄ bouē nr̄m in holocaustū dño offerimus
q̄ nos metip̄osa nr̄is volūtati occidim⁹
et sup̄ altare boni opis igne dñi amoris cre-
mam⁹. Vel certe sacrificiū ē bona nr̄a opa-
tio et laudē nobis cooperās ap̄d̄ primū. et
meritū collocās ap̄d̄ deū. Holocaustū v̄o
est sincere deuotiōis affect⁹ seu pure p̄repla-
tōnis excessus. cū mēs hūana sp̄sū facti fer-
uore p̄cepto vel effūd̄it sup̄ se v̄l rapit extra
se et tūc ita vehemēter ardet et exestuat vt ei di-
cere p̄ueniat. Aia mea iūque facta est. Un̄
De igne sc̄o. igne m̄do Et si vis scire deus
noster iste ignis est. Necz his similia vt mi-
bi videt̄ fr̄es dilectissimi dñs innuere volu-
it cū dixit Tollite iugū. **S**z cur addidit
meū. Aliq̄ discernere voluit suū ab his q̄
sua nō sūt. Si qd̄ est ingū itat̄ hūani. iu-
gū cordis p̄uersi. et est iudei. seculi. dyaboli
inferni. **J**ugū itat̄ hūani/est corruptio
et mortalitas et multiformis infirmitas. q̄/
bus om̄e hūanū gen⁹ subiacere dinoscitur
Un̄ sc̄p̄m̄ est. Braue iugū sup̄ filios Adaz
Jugū cordis p̄uersi ē volūtas p̄pria vel
p̄suetudo praua. q̄ rō nr̄a captiua tenet et se-
pissime ducit q̄ nō vult. De q̄ nisi fili⁹ nos
liberauerit nūq̄ vere liberi erim⁹ de cuius
nobis p̄sona p̄mittit̄ Ecce ego venio dirū-
pe iugū captiuitatis vr̄e. **J**ugū iudei est
obscūtia leḡ ad litterā. De q̄ ap̄ls Pet̄⁹
dicit. Quid tēptatis imponere iugū super
cervices discipuloz qd̄ neq̄ vos neq̄ p̄res
vr̄i portare potuerūt. **J**ugū seculi ē cupi-
ditas. Un̄ stultus rex legit̄ dixisse ad ppl̄m
suū Pater me⁹ aggregauit iugū vestrū ego
addā iugo vr̄o. Ac si diceret Pater me⁹ exe-

git a vobis magnū questū. ego m̄to malo
rē **J**ugū dyaboli ē pct̄m vel iniquitas De
q̄ illud Isaic. Iugum ei oneris ei⁹ et virgā
humeri ei⁹ et sceptrū exactoris eius sup̄asti.
Exactor noster ē dyabol⁹ q̄ pct̄i numū que
in paradiso nobis obtulit cū vsura exigit.
q̄ ad addēdū pct̄o pct̄m sp̄ instigat. vt infi-
ne nos ad iugū etne dānatiōis trahat. Cō-
tra qd̄ oram⁹ p̄res nr̄m q̄ in celis ē vt gliosa
filij sui natiuitas liberz q̄s sub pct̄i iugo ve-
tusta fuitus tenet. Hui⁹ itaq̄ exactoris iu-
gū et virgā et sceptrū apparēs in carne dei fi-
li⁹ sup̄auit cū seductōne afflictōne dñatiōne
q̄ cruetus ille tyrān⁹ nos tenebat ad nihilū
moriēdo rededit. **J**uguz inferni ē eterna
dānatio. q̄ fasciculi ad p̄burēdū colligabū-
tur. vt illic p̄iū gatur in pena q̄ eq̄les extite-
rūt ic̄lpa De hoc iugo p̄t accipi qd̄ dñs di-
cit p̄ Osee. Propterea imponet̄ eis iuguz
q̄ nō auferet̄. **S**ūt et alia q̄nq̄ iuga boui
curiositates vici q̄nq̄ sensuū exterioruz. q̄
iuga sibi qd̄ā in euāgelio coemerat et vt ex-
cusat̄ haberet̄ a nuptijs ea se p̄batū ire di-
cebat. **D**ices itaq̄ dñs Tollite iugū me-
um sup̄ vos nō ad aliq̄d̄ p̄dictoz nos inui-
tat. s̄ ad illō d̄ q̄ signat̄ dicere meū debuit.
Sz q̄ est sup̄ vos hoc verbo admoneri
nos arbitroz vt donū p̄uersiōnis nos celic⁹
accepisse p̄gnoscam⁹. vel vt de accepto gra-
tias iugiter agam⁹. vel certe vt nos dina p̄-
cepta ad p̄fectū nō posse implere sentiētes.
ad sup̄ne pietatis viscera affidue suspirem⁹.
Possū sane in p̄positis q̄tuor verbis/p̄n-
cipales quatuor virtutes app̄batas intelli-
gere. et quatuor ineptias siue abusiōes q̄ in-
ter cl̄austales plerūq̄ rep̄iūt̄ rep̄batas ac-
cipe. Virtutes he sunt. Justicia fortitudo
prudētia p̄t̄antia. Justicia cōpetit qd̄ dicit̄
tollite. q̄ vere dignū et iustū ē vt cōsulet̄ ad
q̄descas. p̄cipiēti obedias cōditori Ad forti-
tudine p̄tinet qd̄ d̄r. Jugū. q̄ ip̄o noie dat̄
intelligi te forte atq̄ cōstātē eē debere Pru-
dentie est qd̄ addit̄ meū. q̄ nimirū optet eē
prudētem vt scias reprobare malum et eli-
gere bonum ac salutare iugum Temperā-
tie cōgruit qd̄ subinfertur sup̄ vos. q̄ tem-
pantis animi est ad competentem modum
cunctos affectus restringere et ordinare.
Abusiōes vero he sunt. Continuuus te-
por. et indiscretus feruor. indebita occupa-
tio et nūmia formido Corpor. cōtrarius est
iusticie. et reprehenditur in hoc verbo tol-
lite. **A**minus feruor exterminat fortitudinē
et dānatur in hoc vbo iugū Indebita occu-

De verbis domini Venite

patio expellit prudentia. et dicitur in hoc quod dicitur
meum. Porro nimia formido aduersat pan-
tie et exprimit in hoc quod dicitur. **S**i
gula si placet ordine persequimur. iuxta alteri
loci pabolam ad vineam domini sabaorth excolen-
dam. alij primo mane. alij hora tertia quodam sexta
vel nona. nonnulli et undecima veniunt. Hoc
quod est quod ad iugum christi. ad fuitum dei ad viuendum
religiose. ad militandum sub regula vel abbate.
quodam veniunt in pueritia. quodam in adolescentia.
multi in iuuenili seu virili etate. plerique et in
ultima senectute. **F**it vero nonnumquam ut is
quod in pueritia ad pueritionem venit frigescente
per modum nouitij feruoris ignico. utraque in te-
poribus. et quod quotidianis virtutum incrementis gratiam
sibi apud deum et homines parari debuerat virtu-
peritum sibi magnam querat. Qui dum sola inno-
centiam perperdit ad opera virtutum se virilitate non accin-
git. Impatiens ad ieiunia. ad vigilias som-
nolens ad orandum tepidus. indeuotus ad psallen-
dum aliisque christi militibus modo. carni dyabolo
vires ad sanguinem resistendum ipse sibi in omnibus re-
quiritur tamen accidiosus et ociosus. secreta tacita
que sibi cogitatione dicit. Quidnam ego luere ha-
beo? Ut quod ita rigide districte que viuam sic il-
li magni peccatores. raptores. iniusti adulteri
Cogitationes stultissimas. qui nullus teneat
tur fuisse deo nisi irriter criminali peccato. Cer-
te scriptum est. Diliges dominum deum tuum ex toto cor-
de tuo. et ex tota anima tua. et ex omnibus viribus tuis
Ecce deum ita diligere iubetur. ut si. nihil in te
vacare permittas quod deum non diligas. Quomodo autem
tu diligis dominum deum tuum ex te toto quoniam quod dem-
plus posses si velles que facis? **S**ane quoniam
toto es innocetior tanto est fuitio dei debes ar-
dentior. ut vel in scitate et iusticia ab ipso custo-
diaris. vel ut custodite scitati verberis regnie-
ris Non perperdis quod cum alij sibi dimidiat dies
suos ut quod licet que veniam obtineant. tu tuos in-
regros fuas. ut gratias et glorias tibi ampliores
adquiras Quid si internus arbiter prope hoc tibi
inocentiam tuam perferre voluit. ut perdere peccato-
rum persequatur fructum tuum collaborando et onerando
tibi prius iuuare Nonne cum prope tuam desideriam
impeditur hec bona dei voluntas per increpationem
non audire dignus eris. Amem dico tibi quod pu-
blicani et meretrices precedunt te in regno dei. vel
potius timendum tibi est. ne illis tibi maledictionis
elogium infligat. **H**uiusmodi ex te fructus nascuntur in per-
petuum. Verba sunt ipsi domini maledictionis sub
noie fidei / aiaz humanam folijs extrisecarum ob-
uatuorum plenam sicut in illo interioris suauitatis fru-
ctu plenam. Tales nimirum erant illi domino angeli
ecclesiarum quod per vni per iohannes dicitur scio opera tua quod non

me habes ut viuas et mortuus es. atque alij vniuersam
frigidus est aut calidus si frigidus est humilior ap-
paret et est de respes. si calidus est caritate
feruens ardetes in te atque alios accedens nunc
at quod tepidus est nec frigidus nec calidus. i. quia
nec humilitate fulgens nec caritate feruens. pu-
tas te aliquid esse cum nihil sis incipiam te euome-
re de ore meo. hoc est de cetum melaudantium et
cere. **D**ecem continue tepentibus deca sunt. **H**uius-
modi persequens est ut de nimium feruentibus alij dicam?
Sunt plerique quod feruore nouitio ducti vel po-
uistitia atque hostis tracti / mox ut perferri
fuerint / scitatis arcem arripe festinant et oia sine
ne consilio sine ordine sine discretione agentes
effreni studio ferunt in preceptis vigilat plerique
ieiunant abstinere pensati per orationem et laborant
que communis monasterij regula vel maiorum co-
hortentur exempla **S**i quis de modo. si quis de discre-
tione suggereris. deceptions putat. dispici-
unt. fugiunt velut nocua oia arbitrantur ut ster-
cora. adeo studiosa et odibili obstinatione illi
luctentur sibi sequuntur diabolum. **E**t quod magis est
mirandum cum ad contemplanda secreta celestia oia se
se studio duotons erigant ad ambulandum paci-
fice in terra caligant. et quod oculis ad sublimia leua-
tis / pedibus non respiciunt. qui celo intenti in terra offe-
dat. Illi namque magis que sibi vnaimitate fratrum
per impatienciam vitiant. per iobedienciam turbant. per
tumaciam dissipant. et nihilominus insistent in des-
fessis omnibus introire in scascorum et scissimum illud
intrepide puritatis arcanum. nec dum in ipsi
suare curant vitate spiritus in viculo pacis. et quoniam
non recte pulsant. fit iusto dei iudicio ut non in-
troeant. **S**criptum quippe est. Hereditas ad que se-
stinat in principio / in fine benedictione carebit. de-
nique per Jeremiam dicitur **H**oab dicitur. **Q**ui plerique fecerunt
potuit / idcirco perierunt. **S**i ei vires suas me-
titer sciret peccato quod paulatim loqui / inur Quia
non nolunt modum quod faciunt officium per mo-
dicum natura corporis fit ut aut a ceptis spiritus desu-
stiat aut si non distiterit infirmitates perpetuas in-
currat **F**iatque omnibus eorum onerosa infirmitas quod
bani fuit molesta scitas. quoniam hodieque vi-
dendum cum care iure alicuius cui area gues itule-
rat pugnas. appetere delicata querere suavia
quod vilia et grossa / per sine scrupulo rapere non po-
terat. quoniam ite videmus prope discretos spiritual-
exercitij labores se sibi picditatos esse ad vlti-
mum necesse discernere ite bonum et malum quod primi-
tium in die et die in bonum et bonum et deinde oem
die diudicabatur **T**ecis quod sic corpora sua di-
uino sicut abstrahit fuitio / vicio suo. ve in que eis
cum tam misere fiant nouissimi qui vide-
bant fore primi. **T**olerabile tamen si fiant

S

nouissimi et non extranei, si infirmitas quas
 sibi adduxerunt, potius quam incurrerunt, poterit
 excusare eos a bonis que agere debuerunt et si vo-
 luisse poterunt. Tertia abusus est in debita
 occupatio. Hec vicia sunt cum proposito quod peccatis
 et placentis officio, implicat se scientibus
 secularibus que ad rem non pertinent, que ad salutem confer-
 rendam profuerunt ad verum non valent. Alius addisce-
 restudet syllogismos et fallacias, alii aggre-
 rare numeros et mensuras, alius caller musicæ
 proportionibus, alii phice inuestigat experimenta,
 alii proplexa legum canonumque discutit argu-
 menta. Sic quisque in eo circa quod afficiat libet
 occupat, et in occupacione sua delectat et ni-
 bilominus credit se delectari in domino, quoniam quod de-
 non recedit ab ordine monastico. **T**al'ni fal-
 lor assimilat samaritanis dicitur quod scriptura refert
 quod vnaqueque gens cum coleret deum dijs suis ser-
 uiebat. Anusqueque eorum quod sibi delectabile et
 pro omnibus diligendum venerandumque eligit hoc qua-
 si deum sibi ipsi statuit. **A**n est illud in propheta. **A**ni-
 uerba ydola domus israel depicta erant in parie-
 te, paries in domo israel est obstinatio me-
 nis in religioso, que paries ordinem ydola non
 sculpra sed depicta, cum religiosus non omnino
 de diligente iniquitate licet afficiat circa aliquid
 vanitatem. **C**olitigitur deum suum et ydola que et bo-
 nis operibus insistit, et nihilominus scie alicui se-
 clarivane intendit. **Q**uarta abusus siue ie-
 pria est incauta formido. Hec ex consideracione
 negligentis vite procedit, et nisi temperant discreti-
 onem adhibueris ad despatones producit. **S**i
 de respectu multitudinis dine mie/negligenti-
 as tuas pensare supersederis, hoc est fallerete
 ipsum. **S**i autem ex intuitu districtiois supne/i
 temperate timeas, hoc est cum dolore descendere ad
 infernum. **Q**uid ergo est? **A**mirum ut adhibito
 discretiois studio, de duobus contrarijs que quodam
 temperamētū facias ut inter spem et metum, inter
 securitatem, decipiētem et diffidentiam cuiuscumque
 ambulās, medio tutissimum eas. **A**nc singu-
 lula singulis adaptem. **S**upra dicimus
 quod contrarium temperari est in iusticie quod li-
 quod constabit si diffinitioem in spererim. **D**is-
 finititas sic, **I**usticia est virtus reddēs cuique
 quod suū est, et reponere vicium nulli ex integro red-
 dēs quod suū est. **D**ebitores sumus frēs charis-
 simi deo, debitores primi, debitores et no-
 bis. **D**ebemus deo gratias et laudem, primo com-
 gratulaciones et compassionem, nobis ipsis discipli-
 nam et sollicitudinem. **D**ebemus deo totum quod pos-
 sumus, pro quod ab ipso nobis fieri vellemus
 debemus nobis ipsis quicquid virtutis, quicquid
 bone fame, quicquid bone conscientie esse cognos-

verim. **S**i autem in laude dei spiritus tepentes et
 dissoluti, in amore primi torpentes et frigi-
 di in diuinatione nostri negligentes fuerim, et re-
 missi quod tam iusticie contrarium. **V**ides pla-
 ne quod sic faciendo non reddimus cuique quod suū est
Denique quod tam iusticie contrarium que dicente
 domino, tollite, cum nos ipsum quod sustulimus iugum
 omnimode satagimus deponere. **D**ixi-
 mus ite quod nimius feruor exterminat fortit-
 tudinem quod de propterea duorum certatium dino-
 scere facillimum est. **P**onam autem oculos duos
 in certamine ingredi, unum quod validis et continuis
 ictibus aduersarius lacefat, alium quod venient-
 tes ictus clipeo sagaciter excipiat et laceferet
 hostem, prouida expectacione deludat, unum quod totum
 simul proferat spiritum suum, alium quod dispenset et
 referuet in posterum. **N**one isto qui segniter a
 gente sed utiliter sibi prospiciēte. **I**lle dum ictus
 suos non modificat, fortitudinem suam extenuat
 et triumphus aduersario dat. **N**onne isto
 versus ad finem perdurant fortiter, ille succubito
 turpiter et perdet iuste quod nimis feruide que-
 rebat, quoniam finis non pugna coronat. **E**va ergo
 frater singularis que singulariter et indiscrete
 facis, **E**va inquam extermina faciem tuam ut vis-
 dearis hominibus ieiunans, extermina oculos
 tuos ut videaris plorans, extermina fortitu-
 dinem tuam in puncto temporis ut paulo pro nihil pro
 facere possis. **H**ec est tota scitias tua, hec sa-
 pientia tua inspirata a rectore tenebrarum et
 caliginis qui se transfiguratur in angelum lucis
Audis quod dominus noianando iugum, sociale (ut su-
 pra dictum est) in conuentu te horrat ducere vi-
 tam et tamen obstinato sectaris animo odio
 sua supstitiois tua. **D**eus inhabitare facit vni-
 us moris in domo ut seruiat ei bñero vno
Tu autem alteri moris que humero suis que ab
 vnitare recedis. **S**ed quis ista progressio?
Sufficiat h. **I**te dicim quod debita occu-
 patio expellit prudentiam, quoniam vna est illi. **N**on
 ei bene inueniunt nec in vna sede moras scia ma-
 iestatis et scia vanitatis, non magis que duo ad-
 uersarij in vna domo, que eiz societas luci ad
 tenebras. **A**n quis locus repli dei cum ydolis
Aut que filij iudeorum in iherosolymis loquuntur a zoro-
 que etiam in azoro positi deberet loqui iudaice?
Hec hoc dicim quod ista scire sit malum, sed quod reli-
 gioso in his nimium occupari sit vitiosum. **D**eni-
 que ista si modo disceres et oli didicisse. **A**nc cur-
 ra alia nos sollicitat. **O**ccupent in his secu-
 lares ne iocentur, ne venentur, ne fornicent
 tur vbi autem ista desunt, illa quid faciunt
Lum debeas in lege dei meditari die ac
 nocte, que mere ruminas syllogismos et argu-

De verbis domini

mētavanitatis tue. Dicēte dño. meū. tu ne scio qd aliud ingū videris ducere cū seclari bus. pte tuā fortasse cū ypocritis habitur?
Dixim⁹ etiāq; i cauta formido aduersaf tēperātie. Illa despatōnē repmit qz ista sug gerit. Illa cor letificat qd ista turbat. Si te pctōrē cōsideras ait Bre. optet vt a tēdo minū nō repellas. Repellis aut si de boni tate eius ppter tuā maliciā despas. si de im pfecto tuo intrpate formidas. Si opa no stra sufficerēt nob. dñe mie qd locus esset Propterea gdat grāvt nō gliet ois caro co rā illo. cū se videt p solā obrinere grāz qd nō pōt p virtutē suā. Si vilitatē tuā pñderas magis insta. cōfide. spera. clama r deprecare altissimū et dabit tibi pctōnes cordis tui
Cū audis dicentē dñm. sup vos respira ad grām. gratis esto grē. et de virib; tuis noli psumere
Ecce de iugo dñi q potuim⁹ di ximus. mtra qdē. sz nō oia fortassis q debui mus. Sed qz ad alia seqntia pperam⁹. ista ad pñs sufficere credim⁹. **V**er qz bñs Be nedictus. iugū dñi / scolā dñi fuitij noiat. qd i hac schola agēdū. qd ye discēdū / sit vi gilāter audiam⁹. **S**eqt. Et discite a me qz mitis sū r hūilis corde. Pz. pfecto qz ma gister noster ipē ē xps q nos a se discere mo nuit. scūs r ipē nobis exēplū bonoz opoz
Vos vocatis me inqt magister r dñe. r bñ dicit. Sū etei. In hoc inqt pgnoscēt oēs qz mei discipuli estis. si sic ego sū. mites et hūiles corde fuerit. **D**ea actio vrā ē lectō meavrā est disciplina. discite g a me qz mit sū r hūilis corde. Plura frēs dilectissimi ex hortatō cū mgr exhibz h i fact; qd docet ver bis. discipulos pcedit vrā qsvult pfectos esse r eruditos corde in sapia.
Diligēd⁹ planez oi sagacitate imitandus. pferim cū nil exhibeat. nil doceat aliud qz māfuetudi nē r hūilitatē cordis. Appar; ergo qz ama bilis fuit dñs Jhs. vrpote mitis et hūilis corde. Sic ei ois iracūsus r arrogās / odi osus. ita eregione ois māfuetus et hūilis / grātiōsus. **M**āfuetudo aut hoib; hūilitas deo amabilē solz reddere hoiez. Amabilis ergo erat dñs ihs et mltū amabilis tā ama bilis i māfuetudine r hūilitate sua. qz ma gnus et laudabilis i maiestate dñi. Dicit itaq; se mitē r hūilē corde. **C**hā qz mitis r hūilis esset dicitis et factis nō op⁹ habebat hoc pmedare discipulis suis. Jpi em vide rūt r audierūt r p spererūt. oculis suis r ma nib; tractauerūt viderūt r anūciauerūt no bis. **Q**ue aut viderēz audire nō poterāt ne

cesse habuit vel potius ipi necesse habuerit r ipē annūciaret eis. qz argumentū cordis verba sūt. **C**ū igit virt⁹ habeat tres dis ferētias / duas fecit exemplo. tertiā verbo. **V**itē se r hūilē demonstravit in dictis quā do horredis blasphemijs lacessitus r quin quies habere demoniū dicitur. ad doctrinā sp qz ad pumeliā se potius erexit. **V**itē et hūilē se demonstravit in fact; qñ sic ovis ad occasionē ductus r qñ agnus corā tondens te se commutuit. se ligādū flagellandū expo sinit. q solo nutu ponit necuisse malignos
Cū igit nullus sciret qd esset in ei⁹ interiori hoie nisi spūs eius q in ipō erat. bonū qd iū corde habuit. verbo discipulis pposuit r hoc eos discere atq; imitari pcepit. Est at r aliud hic cōsiderādū. **V**irtus qdē alia cō sistit in actu. alia in affectu. **V**irtus i actu virt⁹ est. virtus in affectu virt⁹ virtus est.
Virtus qz talibet pferat i actu. aut pua est aut ulla / nisi etiā de cordis emittatur affectu. Si em bonū facis sine cordis affe ctu. bestialiter facis r virt⁹ pua est. Si bo nū cōtra cordis affectū fraudulēter facis. r virtus nulla est. magis vitiū reputat. **H**ic ps ait Eructavit cor meū sbā bonū. **V**er bū sane bonū nō esset / nisi ex bono cordis affectu pdiret. **H**inc ē etiā illud qd ad cō mendatōnē sponse in canticis canti. dicit. **E**missiōes tue padisus maloz punicoz. **M**ala punica foris rubicūda sūt intrinse cus granis repleta. **B**one igit actōnes de bono corde emisse r egresse. recte / paradiso maloz punicoz xpant. qz r hoib; foris ru tilant ppietatis exhibitionē. r deo sefe int copulant / p charitatis affectionē. **U**t g se dominus nobis pbeberet exēplū nō solū boni operis sed etiā munde affectionis. di scite inquit a me quia mitis sū r hūilis cor de. qz nimirū nullius momenti apud deū est exhibitio bone actōnis quaz nō cōmen dat emissio pie affectionis.
Sane notan duzq; duas insinuauit virtutes. māfuetudi nem r humilitatē. q in his summa cōsistat pfectionis. **S**unt em duo / qbus semper impugnātib; ab statu pfectionis euertimur pspa vicz r aduersa. **V**erba igit dñica sic o bem⁹ attēdere qd duo doceamur opponere. māfuetudinē aduersis. pspis hūilitatem. **S**i q enob cū pspis aduoiū successib; pol lēt r bonis tpalib; r ai trāqllitatib; gaudēt tūc se i grāz actōib; exēf atq; di circa se be niuolentiā debira cū reuerentia suscipiunt cum aut iniurijs incōmodis tāgūt / mox in

B

B

murmuratōne atq; i impatiētiā seu i medi-
tatōes vltōnis p̄siliunt. Hi nimirū hūiles
in p̄sp̄erā s; nō sūt māsueti z mites in ad-
uersis. **A**tq; s̄ cōstantiā in tribulatōnib;
tenēt; s; p̄sp̄eritatis tpe de successu int̄ supbi
unt; hi v̄tutis alterā seruātes. alterā negli-
gūt. Debem⁹ atq; māsuetudinē humilitati
z humilitatē māsuetudini iungere. et hinc
aduersa sufferēdo. illinc p̄sp̄era non curan-
do/ elicere. ne cū ex vna p̄de decori apparui-
erim⁹. ex altera deturpati displiceamus.

3

Sed herbad memoria veniūt octo illa
p̄ncipalia vitia. q̄z p̄ntiā sentire oīm est. na-
turā discernere paucorū. q̄ra q̄ vt nob̄ vi-
det̄ ex v̄bis p̄missis nō mediocrit̄ omniū
mar. Octo q̄ppe p̄ncipalia vitia cēsci dif-
finiēt̄ sumētēs auctoritatē ex testīmō v̄l re-
stīmōnio legis. in q̄ n̄c̄ratur septē gētes q̄
rū olim p̄p̄s dei terras possedit. Sc̄ptur
nanq; est. Et introducā vos ad loca cana-
nei et ethei amorrei z pherefei euei z iebus-
sei z gergefei. Quib; septē dum egyptiorū
gens addit̄. p̄culdubio octo gētes descri-
būtur. p̄ q̄s v̄dicū ē. octo p̄ncipalia vitia
designant̄ sic ex eaz̄ interpretatōnib; etiā in-
telligi p̄t. **E**gypti⁹ eteni interpretat̄ tene-
bre z designat̄ gulaz. qz gulosit̄as obtene-
brat z obscurat̄ intellectū. Iuxta illō p̄uer-
biū qd̄ de greco trāstulit̄ Hiero. in latinū.
P̄ignis v̄eter̄ n̄ gignit̄ sensū tenuē. **C**a-
nane⁹ exp̄mit̄ luxuriā qd̄ z p̄grua interpreta-
tōne demonstrat̄. Interpretat̄ em̄ mot⁹ eoz̄
qz nisi gētiliū? Letera nempe corp̄is nr̄i
mēbra. ad nutū volūtatis nr̄e mouēt̄ z stāt
illa vero mēbra in motu suo nec voluntati
nr̄e obediūt. nec s̄bia cēt̄ p̄tati nec rōnē se-
quūt̄. De cui⁹ mot⁹ rep̄sitiōe in laudē fort̄
mulieris d̄r. Et cigulū tradidit̄ cananeo.
Cigulū q̄ppe tradere cananeo/ ē mot⁹ lu-
urie cōtinēte legib; restrigere. Hinc de io-
hāne d̄r. zona pellicea circa lūbos ei⁹ zona
nimirū circa lūbos p̄dit. q̄ lasciuēt̄is car-
nis impetus strigit. **H**erbe⁹ vanā gliaz
significat̄. q̄ ex eo q̄ i opib; suis sp̄ displice-
re formidat̄ et n̄ solū alijs stupori cē solz s;
ip̄a q̄z de se ip̄a amirāz z stupet̄ recte formi-
dis vel stupens interpretat̄. **A**more⁹ qd̄
sonat̄ amarit̄is siue amaritudo significat̄
supbiā. cui⁹ qz p̄riū ē tāte sp̄ obstinatōis
esse/ vt nullius sensui vel volūtati cedere.
nullius dignetur verecundie parcere. ama-
ritudinis semp̄ et indignationis ip̄a sibi
causa efficitur. **P**herese⁹ d̄r fructificatō

p̄ qd̄ designat̄ auaricia q̄ fructum factiōis
carnis nō sp̄s. studiosi⁹ insistentes opib; c. 13
mūdo pituris/ q̄ opib; deo placituris. vt
sez impleat̄ horrea saturitate. z vino torcu-
laria redūdēt. nō vt corda mūdēt̄ z v̄tu-
tū receptacula fiāt. Vel d̄r fructificatio q̄
fruct⁹ fuscato. qz fructū boni opis obfuscet̄
z inquinet. **E**ueus interpretatū sonat̄ fer-
rū siue pessimū. p̄ qd̄ pessimū z vere ferreū
viciū denotat̄ inuidia. q̄ duriciā cordis in-
ducit. et sūme malicie nutrit̄. **J**ebuse⁹ cō-
cultatōez sonat̄ z accidiā animi signat̄ qd̄
viciū a se tanq; plastes z calcās humū/ ani-
mū elidit̄ et zculcat vt sternat̄ cū demonū
pedib; z calcādū tanq; lutū plateaz. **B**er-
gefe⁹ innuit̄ irā eo qz colonū cūciens inter-
p̄tat̄. qz hoc h̄z p̄ ceteris vitijs p̄riū/ qz ip̄a
colonū d̄scie siue a possessiōe cordis eicit̄.
atq; duras tūc cogitatōnū obices ponit. et
sic impedit̄ electū ne possit̄ cernere v̄z qd̄
in intimis manet̄ absconditū. **H**orū aut̄
octo vitiorū duo sunt̄ carnalia. reliqua sec̄
sp̄alia. **I**lla carnalia qz in corp̄is mēbris
eoz̄ op̄atō p̄sistit̄. **I**sta vocāt̄ sp̄alia siue
corp̄alia. qz in corde acit̄antur. **U**t ḡ d̄ns
nos ad exterminatōez vitiorū suis verbis
instrueret̄ duas t̄m v̄tutes p̄posuit̄ māsue-
tudinez z hūilitatē. **Q**ue vero vitia his v̄r-
tutib; p̄terit̄ur/ innuisse videt̄ cū apposuit̄
corde. **P**er hoc ei significare voluit̄ duas
has v̄tutes. sec̄ sp̄alibus seu cordalibus
vicijs opponi debere. **S**ed illa duo car-
nalia nūq̄ intacta relinq̄t̄? **M**inime **H**ā
ad eoz̄ extirpatōnē p̄inet̄ qd̄ p̄misit̄. **T**olli-
te iugū meū sup̄ vos. **N**ec̄ em̄ tam insip̄i-
ens quis iugū christi suscipit̄/ qui non in
ip̄o susceptiōnis initio se sciat̄ gule et ven-
tri deinceps non seruiturum. **N**empe hec
sūt dura illa z asp̄a per que itur ad deū que
beatus **B**enedictus iugū suscepturis/ dili-
gentius iubet̄ p̄dicari. **D**urū est siquidem
ciboz̄ oblectamēta assueta relinq̄re. **A**spe-
rū q̄z est libidinis blandimēta illicita/ non
licere. **S**ub quo gemino malo/ omnes
eram⁹ cum gentes essem⁹. i. cū gentilit̄
viuerem⁹. **A**t postq̄z gentilitatē exiim⁹.
postq̄z abiectis tenebris lux in d̄no esse ce-
pim⁹. postq̄z duobus carnalibus vitijs
fuisse iā nec volūm⁹ diuinū/ inspirati. nec
valem⁹ ip̄a ordinis obfūātia impedit̄ de-
bem⁹ mansuetudinē et hūilitatē cordis/
vigilāter tenere quo sex illis vitijs spiritali-
alib; valeam⁹ resistere. **D**ebz ergo harū

virtutis vtraque trifor: mis esse. qz tribz vtraque
 vitijs opponenda est. Opponit aut hu-
 militas. supbie. vaneglie. z auaricie. **D**ā-
 fuerudo. inuidie. accidie. ire. **S**it quoque
 hūilitas. dep̄ssa in serfietate ad se redusa in-
 tra se Depressa sit in se. ne de se alta sapiat.
 reficta sit ad se ne hūianū fauorē querat. re-
 clusa sit in tra se ne res periturā svagabūda
 ambiat. **S**it quoque mansuetudo carita-
 tina. sit iocunda sit tranquilla. Caritativa
 sit vt p̄ aliena felicitate nō teneat liuorem.
 Jocūda sit vt de ppria aduersitate nō habe-
 at dolorē. Trāquilla sit vt in nullo casu. exer-
 ceat rancorē sine furorē. **S**ic sub iugo
 dñico positus frater et in prelio dñi consti-
 tutus virtute mansuetudinis et humilita-
 tis circūfultus vndiqz vniuersa p̄eualet bit
 tela nequissimi ignita extinguerē. nunū?
 abintus p̄tra supbiam. de foris p̄tra vanā
 gloriā. sursum p̄tra gulā. deorsū p̄tra luxuriā
 a dextris p̄tra auariciā. a sinistris p̄tra acci-
 diā. ab anteriori p̄tra irā. a posteriori p̄
 inuidiā. **T**ali in nauigio subiectus per
 hoc mare magnū z spaciosū octo illa notis-
 sima maris picula prouidus nauta z stre-
 nu? euitabit Dico aut carybdiz gule z sire-
 nas luxurie scilla z supbie z sirtes vane glo-
 rie piratas auaricie et beluas inuidie ven-
 tos accidie pcellas ire. **I**am vero subla-
 to iugo saluatoris z apprehesa disciplina
 mansuetudinis et hūilitatis. qd mercedis
 veritas p̄mittat celestibz discipulis audia-
 mus. **S**equit Et inuenietis requie ani-
 mabus vestris. Bemina est aiaz requies.
 Una in p̄nti. alia in futuro. Ista habz me-
 ritum. illa premiū. Per primā habet scda.
 i. per meritum premiū. sicut scriptum est.
 Erit sabbatū ex sabbato. hoc est p̄ requie
 pectoris dabit requies eremitatis. Et ista
 quidē que in p̄senti est/ requies aiaz dici
 possit. illa vero que in futuro erit requies
 animaz. **T**amē z de vtraque simul z de vtra
 liber singillatim/ possunt accipi verba do-
 minica. **P**rima igit reges mltis i sacra
 pagina noibus appellat. Dicit em̄ bona
 p̄scientia. bona volūtas. par pectoris. trā-
 quillitas cordis. puritas mentis. refrigeri-
 um anime. cōsolatio spūs. **D**e qua quia
 sub noie refectōnis supra satis ad modū
 disputauimus/ ea nunc tacita de scda ali-
 quid dicendū videt. **S**z qz ipa finē p̄ntis
 vite sequit qd de ea dicere intēdimus/ in fi-
 nem p̄ntis p̄monis differamus. **S**equi

tur Iugū ei meū suauē est z onus meū leue
 Supra tm̄ de iugo dñi est de onere vtro
 nlla fuit mētio. Iugū qdēz dñi fuit ut ei?
 est assumptio. onus vero eius qd aliud esse
 p̄t qz hoc qd discere sub iugo p̄cipimur scz
 vt simus mites z hūiles corde. Est ergo iu-
 gū monasticus ordo. onus aut pietas mē-
 tis z corporalis exercitatio. Dicat ergo dñs
 Iugū em̄ meū suauē est z onus meū leue.
Sed qd dicit bone mgr̄? Nunq̄d igno-
 ras scriptū eē. multetribulātōnes iustoz uz
 Non meministi dictū a te. Ecce ego mitto
 vos sicut oues in medio lupoz. Et itē In
 mūdo p̄surā habebitis. Nō puidisti dicē-
 dum. Per multas tribulātōnes optet vos
 intrare in regnū celoz. Et illud. Omnes
 q̄ volūt pie viuere in xpo p̄secutōez patien-
 tur. Quō ergo iugū tuū suauē z onus tuū
 leue? Dāna z p̄scriptiōes p̄peti. iniuri-
 as z contumelias nō vlscisci. duos in corpe
 icus sustinere. aiaz ponere. nunq̄d hoc su-
 auē est z leue? Est vtiqz sz aplis z martyris
 bus. **L**ozp? castigare ieiunijs. aiaz affli-
 cre lacrimis z orōnibz. volūtate ppriā odi-
 re. solitudinē amare. nunq̄d hoc suauē est
 z leue? Est vtiqz. **S**z veris xpi cōfessoribz
 z virginibz. **Q**uō inquis? Dic p̄ primū
 detestres mei qz dñs discipulis loq̄batur.
 Si locut? fuisset turbe illa verbū respuisset
 qz vix verbū nō intellexisset. Et discipuli an-
 dierūt z r̄ceperūt. qz qd dicebat/ verū eē co-
 gnouerūt. Audiam? sz nos qd dicit. z quō-
 vey sit qd dicit intelligam? Hec ei q̄stio duo-
 bz mōis soluit. **P**rimo qdēz qz aie vere de-
 uz diligētī/ z iusticiā eius fideliter esuriēt/
 etiā amara dulcia vidēt z aspa suauia. No-
 nūm? hoc p̄sciaz. sz vniā sciam? z p̄ceprien-
 tiā. Accede q̄ hō z expire qz suauis ē dñs. z
 q̄ leue sit on? Hemo ei scit/ q̄ necdū gu-
 stauit. Si ita nō sentis/ ip̄e tibi testis es qz
 nōdū gustasti. Ad hoc infinita religiosoz
 mltitudo vey eē testat. Alio mō soluit hec
 questio si dicam? qz iugi dñici susceptio et
 oneris ei? portatō/ q̄uis qdē videat z aspa
 sz i cōpatōe sclariū molestiaz valde suauis
 z leuis sit. Respice vt exēplis vtamur/ fir-
 res z latrones. p̄dones z adulteros. quan-
 tos labores. quātas vigiliās. quantas ci-
 ras expēdant vt excogitatas neq̄tias ad e-
 scm̄ pducā. Respice z eos qz z honestiora
 qdāmodū vidēt exercere negotia. diuersos
 dico mercatores mari terra qz mercimōia
 sua circūferētes. q̄uta in cōmoda sustinēt

subeant pericula. vt ad modica stipendia periturasq; diuitias quib; ptingant. Respicite deinde et suos militibus. milites principibus etiam ad illicita queq; seruietes et in eum do. in currēdo. in stando. die noctuq; laborantes. Respicite et diuerso dei mistros in ce nobis sedētes. modicū qdē laborantes et plurimū pausantes. insup et p reuerētie sua qsi p labore maximo reqes eternā expectātes. Nōne illi multo difficiliore via descendūt ad inferna. q̄ isti ascēdāt ad regna supna. Jugū g dñi suaue est et onus eius leue.

Poterat ergo dñs h dixisse. Jugū meuz comodū est et onus meū salubre. Et si dixisset verū vniq; dixisset. Multi enī in seculo/seculi voluptatib; dediti/dū illecebrosis cōdimentis vātur. dū lautiorib; epulis indulgent. dū vino se intēpante ingurgitāt/ aut morē sibi celerius attrahūt. aut molestissimas egritudines incurrūt. et dū iuguz dñi qsi aspey phorrescūt. ipi p iugū seculi sub q̄ deliciant sibi q̄rūt vñ a iugodñi sēp elōgent. At cōtra claustrales dū curs se nō implicāt. dū tranquillitatē corpis et animi uant. dū carnis terūt supbiā. potus cibiq; p̄citate. dū modicū qd laborant p eterna requie et infirmitates multas p̄ter intentioez deuitant. et vitā etiā nolētes prelāt.

Poterat itē dixisse saluator. Jugū enī meum honorificū est et onus meū venerabile. Sepe etenī videm⁹ plus honoris et reuerentio nis apud potētes seculi h̄re paupes monachos q̄ diuites supbos.

Dia tñ hec p̄ bēdixisse de⁹ intelligit cū dixit Jugū enī meum suaue est et. Est vñ tñ i q̄ valde durū iugū eius videt. et onus ei⁹ onerosū. molestia vīz impugnatū vicioy. Eniuero puritatis et castitatis amator nībil duri⁹. nībil grauius occurrit turpiū infestatiōe cogitationū. Sed nō est tibi in hmōi despesrandū. in talib; enī tēprat te de⁹ si vere diligas eū vt fili⁹. si nō deseras eū in tpe malo et nota fiant q̄ sunt in corde tuo. Noli tātū abire in cōsilio impioy. noli cōsentire suggestiōib; demonū. resiste et certa viri. ipse tribuit victoriā certanti q̄ coronā retribuet vincēti. Sup hmōi tñ cōturbari infirmo rū est q̄ nō cōsiderant q̄ta vtilitas temptatiōe generet seu q̄ta cōsolatio temptatiōne subsequitur.

Utraūta q̄busdā cōsideratū est. sex nobis vtilitates generat temptatiō. Prima vt reminiscamur mltā mode nō s̄re fragilitatis. scōa vt agnoscam⁹ q̄ necesse

sarium nobis sit diuinum auxiliū. tertia vt appareat si vere deū diligam⁹ p̄pter quez talia supare cōtendim⁹. quarta vt occasione hui⁹ tentatiōis etiā alia vicia corrigamus de quib; aī nō multū curabam⁹. quita vt mō sit nob; p pena et q̄si p satisfactiōe. qd o lim fuit in turpi delectatiōe. sexta ne de donis grē q̄ accepim⁹ supbiamus. qd forsitā accideret si sp sine tēpratiōe viuerem⁹.

Plane temptatiōem aut maior aut salte eq̄lis cōsolatio seq̄ solet. Qd aliqñ eq̄lis cōsolatio sequat. indicat ps. q̄ ait. Scdm multitudinē dolor meoy in corde meo cōsolationes tue letificauerūt aiām meā. Qd aliqñ maior cōsolatio tēpratiōem sequat/ testimoniū hēm⁹ et scriptura dicēte. et redidit dñs oia q̄ fuerūt Job duplicia. Qui ei p̄cusso cūcta q̄ abstulerat/duplicata redidit. ap̄te innotuit q̄ nonnūq̄ tēpratos vber⁹ cōsolef q̄ p̄cusserit.

Hinc ē q̄ qdē p̄fectiores discretionē maḡa dolēt si vel ad modicū sine q̄stulaciōis tēpratiōe sint vīz ne cū diutius in tranquillitate militāt. ex ipa trnaq̄llitatis reqe securius torpescāt. Magna q̄ppe nobiscū disp̄satiōe pietatis agitur/vt aduersis lacessamur. qz dū ex vicio aliq̄ pulsamur/cōtra illud iuuāte dño fort⁹ accingimur.

Hinc est v̄puto q̄ cuilib; sic duo angeli deputati sunt ad custodiaz. bon⁹ et mal⁹. Et de bono qdē p̄spiciū est q̄ ad custodia dat⁹ sit. Bon⁹ nēpe angelus a morē virtutis. malus p̄o ipet⁹ vīz tēprantis. De vicio aut̄ satis pbatur q̄ ad custodia nob; deputetur. qz dū eius aduersitate fatigamur. ipa fatigatiōe p̄moti/melius in bono custodimur.

Hūc iā tps est vt resuam⁹ qd supra reliqim⁹. qd q̄ in finez sermonis dicēdū distulim⁹ vīz de scōa reqe aiāz. Si inq̄t dñs ad me veneritis et iugū meū tuleritis inueietis reqem aiāz v̄ris.

Que est ista reqes? Dñs nō vidit eaz nec auris audiuit sed nec in cor hois ascendit. Quid g de ea dicere possum⁹ qñ qdem null⁹ hoim eā vidit. s̄ nec videre p̄t nisi qd vnigenit⁹ dei fili⁹ qui ē in sinu p̄ris ip̄e de ea nob; modicū quid enarrauit. Inspiciamus tñ eā q̄stū ip̄o donāte possum⁹. dicamus de ea qd ip̄o docēte valeam⁹ et memoriā abūdātie suauitatis ei⁹ qualitercūq; erucemur.

Requies illa est decor et immortalitas corpoy. honor et impassibilitas aiāz. fulgor vultuū incōpabilis. diuinissima incunditas summe et eterne tranquillitatis.

De verbis domini

par illa que exuperat omnem sensum. gaudium magnū. magnū valde et sempiternum

Reges illa est laboris et doloris ois absentia. cure et anxietatis nulla incidētia. nulla molestia. nulla angustia. nulla cōfusio. nulla formido. vbi absterget deo oēs lachrymā ab oculis scōrōz. vbi p̄sus aberit omne malū. **R**eges illa est p̄petua in sanitate firmitas icōcussa in animi librate suauitas. suauissima et sup̄dulcissima in v̄s̄s̄ōe creatoris delectatio. sc̄ta et sincera in scōrōz societate dulcedo. **R**eges in q̄ illa est induit vestimētis gl̄e. cū gl̄a et tristitia tripudiare in cōsp̄ctu diuine potētie. gl̄a et hōre coronari et radijs excellētissime claritatis penniter illustrari. **R**eges illa est indefessus et irreuerberatus intuitus in illud diuine lucis archanuz de sup̄na potētia sapia bonitate magnificētissima admiratio. atq̄ inter āpletus dei ois potētis indeficiēs cōmoratio. et pie eius p̄ntie sempiternaliter iugis fruitio. pennis ex toto corde et tota aia atq̄ ex oibz viribz viriū medullis exultatio. **R**eges illa est in circuitu elata fulgide eternitatis inspectio. inextinguibilis erga ipam venā charitatis et irēta affectio. serenissima ad p̄fem luminū accessio. et incomphēnsibilis celestiu gaudioz p̄cipatio. **R**eges in q̄ illa est accubere in cōiuiuo regis eterni. bibere et iebriari a multitudo dulcedinis dñi. accēdit inflāmati calere et sup̄feruere in ardoribz sempiternis. ire et intrare ac penetrare vsq̄ ad intria dei. b̄ti vehemētia amoris. haurire dulcorēz fōtis vitez sapientie cū deo sine fine. **A**mē

Sequuntur cause

propter q̄s cācellariā dimittere volebat. Ista est ps angustiaruz et calamitatū in officio cācellarie p̄senti. q̄rū cōsideratiōe et sanctissimoz deū timentiu cōsilijs. cedere simpliciter et gratis. fixus institui.

Quod enim plibz dñis magnis valde q̄ aduersissimi sunt cōplacere vel obseq̄. noia nō explico illa sciētibz. Puto videtur insania. hāc pplexitatem cū fas esset nō fugere. siq̄dē indignatio p̄cipis mors. et nemo pōt duobz dñis fuisse.

Logor amicis fauere q̄ tñ eruere me nō sufficiunt. nec mea factiosus et fortissimis hominibz q̄ oia calūniant q̄ ago. imo et verba mea tota aduersū me execrant. Nec idcirco p̄secutio pl̄ p̄sonalis est q̄ altera. q̄ casu licet

et expedit secedere et vincere in bono malū ne obnitendo frustra ego ruine magne cū amicis inuoluar. Hoc docere p̄nt ea q̄ nouiter cōtingerūt. xpi filii et pauli exēpla atq̄ documēta id suadet. nā h̄ casu pastorē fugere nō fugere est. **L**ogor ipozitunissimis. imo nimis gūibz obniti vel peccare. melius aut est incidere dei manū q̄ hoim. cū p̄nt declinari. ne amās piculū peat in illo. **L**ogor ad liberatiōem alioz vel p̄ cōsuetudie t̄pis. ignaros scia. et p̄nciosos moribz. promouere et q̄ sufficiētioribz p̄ponere. cū tñ dicat sapiēs. Noli velle fieri iudex nisi p̄tute valeas irripe iniquitates. **L**ogor in portunissimis hoibz et diuersoz mox a meis. m̄dere. et obseq̄. eis cōtingi familiaritate aut inciuilis iudicabor et ero p̄rimus piclor. q̄ gaudere oportet. cū gaudētibz. **L**ogor asidue rumores audire q̄ illic cōtinue p̄strepunt. q̄ba aie q̄s ois eripit. et in multiloquiis d̄mōi. p̄ctm̄ nō deesse. ac sp̄ialiter cōgregata p̄ hec dilabi statim. cōgnitiū est. **L**ogor laborare p̄ curiosis f̄monibz q̄b̄ absq̄ edificatiōis fructu. maxima t̄pis ps absumit. et mihi cōuenit illud. stulto labore p̄sumeris. **L**ogor rursus curie fluctibz et si sp̄ imergi v̄l ingtus iudicabor. a q̄b̄ vt emigrare. sola hec fuit occasio cācellariā postulandi. et cōtulit h̄ de. aliter tñ q̄ sp̄abā. cur nō igit̄ habito sine cessat motus. **L**ogor inter hec et silia. missas et orōes omittere v̄l irrecollectus dicere. In q̄b̄ tñ fructus est vberior si b̄n̄ fiat. q̄s in ḡduū tali q̄li distributiōne vbi q̄s pu. v̄tinā nō sepe p̄nciosus. v̄tinā mores. sit eccie fructus. in t̄ma cernētibz linquo. vbi locū h̄z illud apli. nemini cito manū imposueris neq̄ cōicaueris peccatū alienis. **L**ogor et in t̄pali vita q̄si mediocare et despectus viuere. cū mediocritas aurea nō amara paupras. sit tutissima. f̄m̄ exigētā stat. cū alibi abūdāter beaz. et menagiū iā puiderim. q̄d cūz detrimētō magno opteret relinquēdo dissipare. et cū grāmā culis et pueris viuere. **L**ogor p̄ viuēdo decanātū tenere. vbi p̄ficere verb̄ et exēplisum astrici. et tñ si nō residēs in cācellaria sciūt oēs. est iuramentū q̄le murmur quale detrimētū. et q̄liter iure vocabor monstruz biceps. ambiōis insup̄ imo deierationis exēplū purabor. **L**ogor liti p̄ adiuncto b̄n̄ficio. vel cedere cū irrisiōe et dāno. vel cū fortissimo et insupabili hoste in eternū dimicare. Quod a moribz meis abhorret maxie